

ODUNPAZARI

Kent Sağlık Profili

2019

ÖNSÖZ

"Ücretsiz, nitelikli sağlık" yıllardır söylediğimiz, adeta dilimize pelesenk olan en temel isteğimiz ve bir türlü ulaşamadığımız bir hakkımızdı. Bu isteğimiz ne kadar haklı olduğumuz, COVID 19 (Koronavirüs) salgını ile bir kez daha gözler önüne serildi.

Evet, 'ücretsiz ve nitelikli sağlık hizmeti her bireyin en temel hakkı; tıpkı yeşil, temiz ve sağlıklı kentte yaşamak gibi. Odunpazarı Belediyesi olarak ülkemizin insan haklarına dayanan demokratik, lâik ve sosyal hukuk devleti olması için uğraş veriyor; çalışmalarımızı da insan hak ve özgürlükleri üzerinden şbiçimlendiriyoruz. Sağlıklı bireylerin, sağlıklı toplumlardan; sağlıklı toplumların da sağlıklı kent ve çevreden geçtiğini biliyoruz. Sağlıklı kent; aslında insanın yaşadığı çevrenin bütünlüğüne, bu bütünlük içinde yer alan tüm bileşenlerin ortak hareketine ve en nihayetinde sağlıklı bir ortamda insanın yaşamasına dönük bir eylem planı. Odunpazarı Belediyesi olarak, bu kapsayıcılığı göz önüne alarak planlar yaptık, çeşitli çalışmalar yürüttük. Bütün birimlerimizi bu projelerin birer paydaşı haline getirdik. Her alanda 'yeşil, temiz ve sağlıklı kent' anlayışının yerleşmesi için çaba gösterdik. Sağlıklı birey ve toplum için; kadından, erkeğe; gencinden, yaşlısına 7'den 77'ye toplumun tüm kesimlerine yönelik projeler ürettik, çalışmalar yaptık. Dezavantajlı grupları yok saymadan, hatta daha çok onlar için projelere imza attık. Hemşehrilerimizin beden sağlığı kadar ruh sağlığını da düşünerek, onların yaşanacak güzel günlere olan inançlarını, umutlarını yaratıcılıklarını besleyen; yaşatan bir belediye olduk.

Odunpazarı Belediyesi 2006 yılından beri Sağlıklı Kentler Birliği üyesidir. Bu üyeliğin getirdiği sorumluluklarının da farkındadır. Belediye olarak çalışmalarımızı, hemşehrilerimizin sağlığı, mutluluğu için; , demokratik katılımcı anlayışla yine onlarla birlikte sürdüreceğiz. Daha çok çalışmaya, üretmeye ve paylaşmaya devam edeceğiz.

Adil, insan hak ve özgürlüklerine saygılı; farklılıkları yok saymak yerine onlara saygı duyarak 'birlikte yaşayabilen', bir toplumu birlikte var edebiliriz. Birlikte verdiğimiz bu mücadele, mutlu bireyler, mutlu toplumlar oluşturacak ve dünya daha yaşanılabilir bir yer olacaktır.

Kazım KURT
T.C.Eskişehir Odunpazarı Belediye Başkanı

İçindekiler

Tablolar Dizini	5
Resimler Dizini.....	7
Şekiller Dizini.....	7
1. Tarih	10
1.1. Eskişehir ve Odunpazarı Kent Tarihi	10
1.2. Kent Gelişimi	11
2. Yerel Yönetim ve Tarihi Süreci.....	12
2.1. Belediyemizin Kuruluşu.....	12
2.2. Belediye Meclisi ve Katılımcılık.....	13
2.3. Karar Alma Süreçlerinde Kadın / Erkek Yönetici Sayısı	13
2.4. Belediyemiz Personel Sayısı	13
2.5. Belediyemiz ve SKB Süreci	14
2.6. Yerel Yönetim ve Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme	14
3. Nüfus Yapısı	16
3.1. Genel Nüfus Yapısı	16
3.1.1. Toplam Nüfus ve Nüfus Artış Hızı.....	16
3.1.2. Cinsiyet Dağılımı ve Yaşlı Nüfus.....	16
3.1.3. Doğum – Ölüm ve Nüfus Artış Dinamiği	17
3.1.4. Evlenme Sayıları	17
3.1.5. Engelli Birey Sayısı.....	17
3.2. Mahallelerin Nüfusu.....	18
4. Sosyo - Ekonomik Düzey	20
4.1. Odunpazarı İlçesinde Vergiye Tabi Aktif İşyeri Sayısı.....	20
4.2. Sanayi Göstergeleri	20
4.3. İhracat ve İthalat Değerleri.....	22
4.4. Tarım ve Hayvancılık Verileri.....	23
4.5. Ruhsatlı İşletme Sayıları.....	24
4.6. Düzenlenen Yapı Ruhsat Sayısı	25
4.7. Odunpazarı İlçesinde Abone Sayıları.....	25
4.7.1. Su Abone Sayısı ve Tüketim/Arıtım Miktarları	25
4.7.2. Elektrik Abone Sayısı ve Tüketim Miktarları	25
4.7.3. Doğalgaz Abone Sayısı ve Tüketim Miktarları	26
4.8. Odunpazarı İlçesinde Faaliyette Bulunan Ticaret Kolları	26
5. Sosyal Hizmet Ağı/Alanı.....	28
5.1. Huzurevi ve Diğer Merkezler (Sevgi Evleri, Kadın Sığınma Evleri, Sosyal Merkezler)....	28

6.	Kültür ve Sanat	30
6.1.	Kültürel Çeşitlilik	30
6.2.	İnanç Kültürü.....	31
6.3.	Yeme-İçme Kültürü.....	32
6.4.	Kütüphaneler	32
6.5.	Tiyatro ve Özel Sahneler	33
	dunpazarı'ndaki özel sahneler:	33
6.6.	Kültür ve Sanat Merkezleri	34
7.	Turizm	35
7.1.	Tarihi Odunpazarı Bölgesi	35
7.2.	Kaplıcalar-Hamamlar	35
7.3.	Parklar	37
7.4.	Müzeler.....	37
7.5.	El Sanatları-Lületaşı	38
7.6.	Konaklama Olanakları.....	39
8.	Eğitim	40
8.1.	Eğitim Kurumları	40
8.1.1.	Resmi Örgün Eğitim Verileri	40
8.2.	Üniversiteler	41
8.2.1.	Esogü Genel Toplam (Erkek/Kız) Öğrenci Sayıları	41
8.2.2.	Özel Gereksinime İhtiyacı Olan Öğrenci Sayısı.....	41
8.2.3.	Şehir Dışından Gelen Öğrenci Sayısı	42
8.3.	Özel Eğitim Verileri	42
8.4.	Kent İçi Okuma Yazma Durumu.....	43
9.	Deprem, Sel vb. Olaylar	44
10.	Konut Yapısı.....	46
10.1.	Afet Riskli Alanlardaki Dönüştürülen Bina Sayısı.....	46
10.2.	İlçede Satışı Yapılan Konut Sayısı	47
11.	Spor Yaşamı ve Kültürü	48
11.1.	ES – ES.....	48
11.2.	Spor Tesisleri.....	49
11.3.	Kulüpler.....	50
11.4.	Lisanslı Sporcu Sayısı	51
11.5.	Yerel Yönetim ve Spor.....	51
12.	Sağlık ve Güvenlik Verileri.....	53
12.1.	Sağlık Tesisleri	53

12.1.1.	Hastaneler	53
12.1.2.	Aile Sağlık Merkezleri	53
12.1.3.	Özel Poliklinikler.....	54
12.2.	Sağlık personeli	54
12.2.1.	Hekim Sayısı	54
12.2.2.	Hemşire Sayısı.....	54
12.2.3.	Diğer Personel Sayısı	54
12.3.	Kentte En fazla Görülen Hastalıklar.....	55
12.4.	Bulaşıcı Hastalık Vakaları ve Aşı Verileri	55
13.	Çevre ve Atık.....	57
13.1.	Hava Kalitesi	57
13.1.1.	Karbon Salınım Haritası.....	57
13.1.2.	Yeşil Alan Miktarı.....	59
13.2.	Atık Yönetimi.....	60
13.2.1.	Evsel Atıklar	60
13.2.2.	Hafriyat Atığı	61
13.2.3.	Geri Dönüşüm Atığı	62
13.2.4.	Toplanan Atık Pil ve Bataryalar	62
13.2.5.	Toplanan Bitkisel Atık Yağlar.....	62
13.2.6.	Elektrikli ve Elektronik Atıklar	63
13.2.7.	Diğer Atık Yönetimi Faaliyetleri.....	63
14.	Ulaşım.....	64
14.1.	Kent İçi Ulaşım İçin Kullanılan Yetkili Araçlar	64
14.2.	Tramvay ve Taşınan Yolcu Sayısı.....	64
14.3.	Otoparklar ve Kapasiteleri.....	65
14.4.	Yolcu Sayısı	67
14.5.	Bisiklet Kullanımı ve Bisiklet Kullanım Verileri.....	68

Tablolar Dizini

Tablo 1. Meclis Üyesi Dağılımları	13
Tablo 2. Karar Alma Süreçleri ve Yönetim	13
Tablo 3. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme/2017	14
Tablo 4. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme/2018	15
Tablo 5. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme/2019	15
Tablo 6. Nüfus ve Nüfus Artış Hızı	16
Tablo 7. Cinsiyet Dağılımı	16
Tablo 8. Yaşlılık Dağılımı.....	16
Tablo 9. Kaba Doğum Hızı	17
Tablo 10. Vefat Sayısı.....	17
Tablo 11. Evlenme Sayısı.....	17
Tablo 12. Engelli Sağlık Kurulu Raporlu Bireyler	17
Tablo 13. Çözger Raporlu Bireyler	18
Tablo 14. İlçedeki Mahallelerde Nüfus	18
Tablo 15. Vergiye Tabi Aktif İşyeri Sayısı	20
Tablo 16. Firma Sayısına Göre Sektörel Dağılım	21
Tablo 17. Çalışan Sayısına Göre Sektörel Dağılım.....	21
Tablo 18. Eso Üyelerinin Teknolojik Düzey Dağılımı	22
Tablo 19. Yıllık Bal Üretimi	23
Tablo 20. Yıllık Süt Üretimi	23
Tablo 21. Yıllık Yumurta Üretimi.....	23
Tablo 22. Ruhsatlı İşletme Sayıları	24
Tablo 23. Yapı Ruhsat Sayıları	25
Tablo 24. Su Abone Sayısı ve Arıtılan Su Miktarı	25
Tablo 25. Elektrik Abone Sayısı ve Tüketim Miktarı	26
Tablo 26. Doğalgaz Abone Sayısı ve Tüketim Miktarları	26
Tablo 27. Ticaret Kolları	26
Tablo 28. Engelli ve Yaşlı Kurumları	28
Tablo 29. Çocuk Evleri Vb.	28
Tablo 30. Kadın Konukevleri.....	28
Tablo 31. Sosyal Hizmet Merk. Vb.....	29
Tablo 32. Turizm Tesis Belgeli Tesisler	39
Tablo 33. Okul Türleri, Sayıları ve Öğrenci Sayısı.....	40
Tablo 34. Özel Okullar.....	40
Tablo 35. Enstitü, Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokul Sayıları ve Öğrenci Sayıları	41
Tablo 36. Erkek/Kız Öğrenci Sayısı.....	41
Tablo 37. Esogü Engelli Öğrenci Sayıları	41
Tablo 38. Şehir Dışından Gelen Öğrenci Sayısı / 2019	42
Tablo 39. Özel Eğitim Kurumları	42

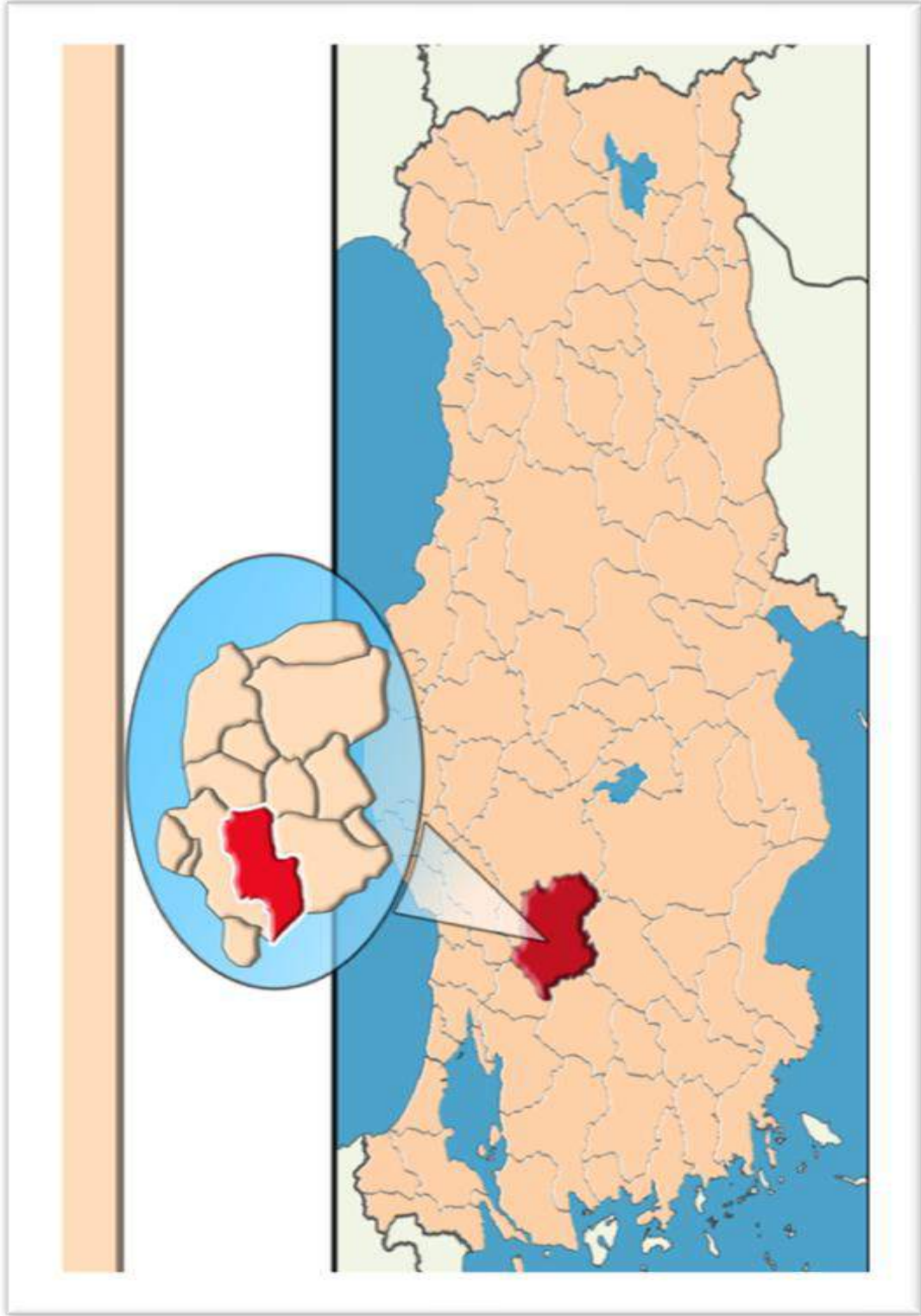
Tablo 40. Odunpazarı İlçesinde Yaşayan 14 Yaş ve üzeri Bireylerin Okuma Yazma Durumları	43
Tablo 41. İlçedeki Sel, Yıldırım Düşmesi Vb. Olaylar	44
Tablo 42. Afet Riskli Alanlardaki Dönüştürülen Bina Sayısı	46
Tablo 43. Satış Yapılan Konut Sayısı	47
Tablo 44. İlçedeki Spor Tesisleri ***	49
Tablo 45. Kulüp Sayısı.....	50
Tablo 46. Kulüplerdeki Sporcu Sayısı	51
Tablo 47. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 1	51
Tablo 48. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 2	51
Tablo 49. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 3	51
Tablo 50. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 4.....	51
Tablo 51. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 5	52
Tablo 52. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 6	52
Tablo 53. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 7	52
Tablo 54. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 8	52
Tablo 55. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 9	52
Tablo 56. Hastaneler	53
Tablo 57. Aile Sağlık Merkezleri.....	53
Tablo 58. Özel Poliklinikler	54
Tablo 59. Hekim Sayısı	54
Tablo 60. Hemşire Sayısı	54
Tablo 61. Hastanelerde Çalışan Diğer Personel Sayısı	54
Tablo 62. Kentte En Fazla Görülen Hastalıklar	55
Tablo 63. Odunpazarı İlçesi Bulaşıcı Hastalıklar Vaka Sayıları.....	55
Tablo 65. Odunpazarı İlçesi Aşı Verileri	56
Tablo 66. İlçe Hava Kalitesi Verileri	57
Tablo 67. Yeşil Alan Miktarı	59
Tablo 68. Atık Cinsleri Ve Miktarları	63
Tablo 69. Kent İçinde Kullanılan Araçlar	64
Tablo 70. Tramvayda Yolcu Taşıma Sayısı/2018	64
Tablo 71. Tramvayda Yolcu Taşıma Sayısı/2019	64
Tablo 72. Belediye Otoparkları.....	65
Tablo 73. Özel İşletme Otoparkları.....	66

Resimler Dizini

Resim 1. Odunpazarı İlçesi Konumu	8
Resim 2. Odunpazarı İlçesi Mahalleler	9
Resim 3. Elektrik Açısından Karbon Salınım Haritası	58
Resim 4. Doğalgaz Açısından Karbon Salınım Haritası	58
Resim 5. Elektrik-Doğalgaz Açısından Karbon Salınım Haritası (Toplam).....	59
Resim 6. Örnek Parklar	60
Resim 7. Odunpazarı Atık Merkezi.....	60
Resim 8. Odunpazarı İlçesinde Raylı Ulaşım Haritaları	65
Resim 9. Odunpazarı İlçesi Bisiklet yolları	68

Şekiller Dizini

Şekil 1. Personel Dağılımı.....	13
Şekil 2. Sanayi Göstergeleri	21
Şekil 3. İhracat ve İthalat Rakamları -2019.....	23
Şekil 4. Evsel Atıklar Grafiği	61
Şekil 5. Hafriyat Atığı	61
Şekil 6. Toplanan Atık Pil Ve Bataryalar Grafiği	62
Şekil 7. Toplanan Bitkisel Atık Yağlar Grafiği.....	62

Odunpazarı İlçesinin Türkiye’ deki Konumu

Resim 1. Odunpazarı İlçesi Konumu

1 TARİH

1. Tarih

1.1. Eskişehir ve Odunpazarı Kent Tarihi

Eskişehir çevresinde yapılan Prehistorik araştırmalar bölgede Paleolitik(Eskitaş) döneminde yerleşmeler olduğunu ortaya çıkarmıştır. Eskişehir'in kuzeybatısındaki Demircihöyük'te milattan önce 4000- 1500 yılları arasındaki yerleşme izlerini gösteren kalıntılar bulunmuştur. Hitit döneminde ise (m.ö. 2000-1200) bu bölge ile ilgili önemli bir gelişmeye rastlanmamaktadır. Milattan önce 1200 sıralarında Frigyalılar'ın gelişyle bölge nisbi bir canlılık kazanmıştır. Nitekim Eskişehir'in 40 km. Güneybatısında yer alan Yazılıkaya (Midas) bu döneme aittir. Bu merkezde Frig (Phryg) diliyle yazılmış yazıt ve kaya mezarları vardır.¹

Kanuni Sultan Süleyman döneminde Eskişehir ve Eskişehir'in merkezi olan **Odunpazarı** kentleşme anlamında hareketlenmiştir. Yapımına Yavuz Sultan Selim döneminde başlanan ve 1525'de tamamlanan Kurşunlu Külliyesi **Odunpazarı**'na inşâ edilmiş ilk anıtsal yapı topluluğu olmuştur. Cami ve külliyenin etrafında kısa sürede oluşan mahalle Kanuni devrinde "Paşa Mahallesi", II. Selim zamanında "Merhum Mustafa Paşa Mahallesi" adı ile anılmıştır.

Kentin ikinci önemli yerleşimi Karacaşehir, üçüncü yerleşim yeri ise şimdiki sıcak sular, çarşı ve Köprübaşı denilen alan ile yukarı mahalle "**Odunpazarı**" bölgesini kapsamaktadır. Kuruluş söylencesine göre yerleşmek üzere Eskişehir bölgesine gelen ilk Türkler, bugün Şarhöyük, Köprübaşı ve Odunpazarı olarak bilinen üç yere birer koyun ciğeri asarlar. **Odunpazarı**'na konan ciğer uzun süre bozulmadan kalır ve buranın en havadar yer olduğu anlaşılır. Böylece yerleşim yeri olarak burası seçilir. ² 13. yy'da Eskişehir, odun satışlarının yapıldığı bir 'Pazar' ve Sultanönü Sancağının merkezi konumuna gelmiştir. Ticari gelişmelerinden dolayı zamanla bu bölge şimdiki adı olan "**Odunpazarı**" şeklini almıştır.

¹ İslam Ansiklopedisi, "Eskişehir" maddesi, M.E.B. yay., C:11, s. 398.

² M. Şinasi Acar, "Eskişehir; Zaman, Mekân, İnsan", Eskişehir Ticaret Odası Yayınları, Eskişehir, 2009, s. 14.

1.2. Kent Gelişimi

Cumhuriyetin ilk yıllarında kentte iki temel yerleşim yeri bulunmaktadır. Bunlardan ilki ana yerleşim yeri olan **Odunpazarı** bölgesi, diğeri ise kentin kuzeyinde Porsuk çevresinde yer alan yerleşmedir.³ Bu iki yerleşim yeri arasında ise daha düzensiz ve gevşek dokulu yerleşim sahaları bulunmaktadır.

Kentimiz, Kurtuluş Savaşı'ndan 1923 yılına girerken, esas çekirdek olarak adlandırılan **Odunpazarı** semtinde İsmet Paşa, Orta, Paşa, Karapınar, Alanönü, Akçağlan, Akcamı, Cunudiye mahalleleri yer alırken, diğer sahada ise Hamidiye, Hayriye, Hacı Seyit, Hacı Ali Bey, İhsaniye, Mustafa Kemal Paşa ve Mamure mahalleleri dikkati çekerler.⁴

Eski konut alanlarının yer aldığı yerleşim sahalarında bu dönemde yaşanan gelişmelere bağlı olarak birtakım değişimlerde oluşmuştur. Bunlardan **Odunpazarı** semti, geçmişe özgü karakterini sürdürürken, Porsuk çayı çevresindeki alanlar bilhassa kent merkezine yakın olan kısımlar farklı bir özellik kazanmışlardır. Söz konusu konut alanlarının caddelere cephesi olanları yıkılmış ve bu kısımlarda küçük çaplı ticarethaneler inşa edilmiştir.⁵

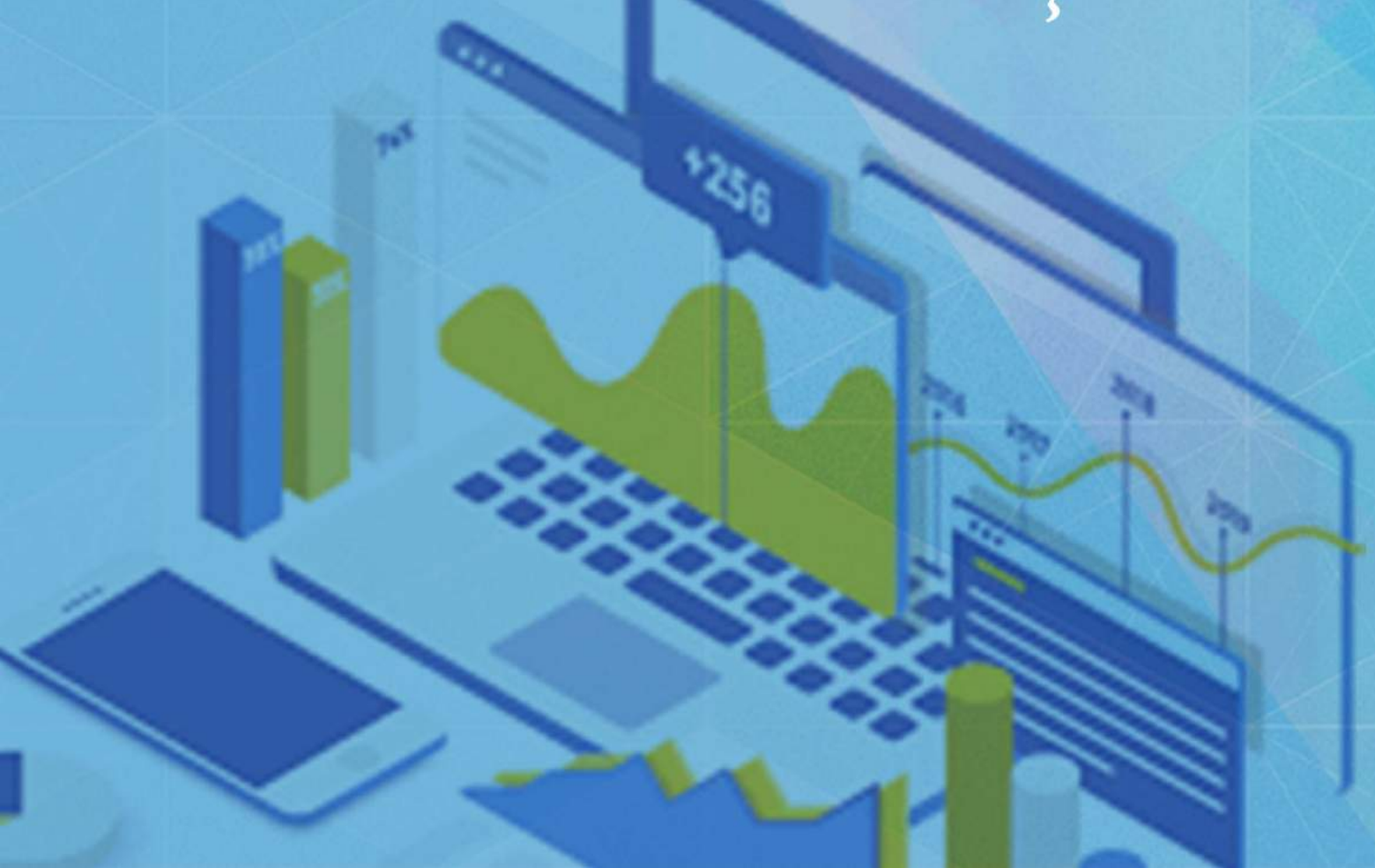
³ Gülşah Örs Demir, "Kentsel Dış Mekan Kullanımlarının Değişim ve Dönüşüm Bağlamında İncelenmesi: Eskişehir Kent Merkezi", Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2008, s. 83.

⁴ Deniz Özkut, Rıza Yılmaz, "Eskişehir Odunpazarı Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı Revizyonu", Ülkü Ofset, 2011, s. 44.

⁵ Deniz Özkut, Rıza Yılmaz, "Eskişehir Odunpazarı Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı İmar Planı Revizyonu", Ülkü Ofset, 2011, s. 44-45.

2

YEREL YÖNETİM VE TARİHİ SÜREÇ

2. Yerel Yönetim ve Tarihi Süreci

Bu bölümde Odunpazarı Belediyesine ilişkin kuruluş, meclis üye sayıları, belediye başkanları, belediye personeli hakkında bilgilere yer verilmiş ve Sağlıklı Kentler Birliği'ne üye olma yolundaki bilgilere değinilmiştir.

2.1. Belediyemizin Kuruluşu

Kuruluş : Odunpazarı Belediyesi 02/09/1993 tarih ve 504 sayılı kanun hükmü kararname ile kurulan Eskişehir Büyükşehir Belediyesine bağlı ilk kademe belediyesi olarak Bakanlar Kurulunun 93/5130 sayılı kararıyla oluşturuldu ve 04/04/1994 tarihinde ilk kademe belediyesi olarak hizmete başladı. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aldığı kararla 26 Mart 2008 tarihinde resmi gazetede yayımlanan 5747 sayılı kanun gereğince sınırlarımız aynen korunarak belediyemizin statüsü ilçe belediyesi olarak belirlendi.

27 Mart 1994 yılında yapılan seçimlerde; Odunpazarı Belediye Başkanlığı'na Ayhan Boyer seçilmiştir. (DYP) (Son Yılında ANAP'a geçmiştir.)

18 Nisan 1999 yılında yapılan seçimlerde; Odunpazarı Belediye Başkanlığı'na İsmail Haşim Ateş seçilmiştir. (DSP) (Son Yılında CHP'ye geçmiştir.)

28 Mart 2004 yılında yapılan seçimlerde; Odunpazarı Belediye Başkanlığı'na Burhan Sakallı seçilmiştir. (AKP)

27 Mart 2009 yılında yapılan seçimlerde; Odunpazarı Belediye Başkanlığı'na Burhan Sakallı seçilmiştir. (AKP)

30 Mart 2014 yılında yapılan seçimlerde; Odunpazarı Belediye Başkanlığı'na Av. Kazım Kurt seçilmiştir. (CHP)

31 Mart 2019 yılında yapılan seçimlerde; Odunpazarı Belediye Başkanlığı'na Av. Kazım Kurt seçilmiştir.(CHP)

2.2. Belediye Meclisi ve Katılımcılık

31 Mart 2019 yılında yapılan seçimlerde Belediye Meclisimiz 38 üye ile oluşmuştur. 23 üyemiz Cumhuriyet Halk Partisi mensubu iken diğer 15 meclis üyemiz Adalet ve Kalkınma Partisinden meclis üyesi seçilmiştir. 31 erkek meclis üyesi ve 7 kadın meclis üyemiz bulunmaktadır.

Tablo 1. Meclis Üyesi Dağılımları

Mensubu Olduğu Parti	Dağılım
CHP	23 Meclis Üyesi
AKP	15 Meclis Üyesi

Kaynak : Odunpazarı Belediyesi

2.3. Karar Alma Süreçlerinde Kadın / Erkek Yönetici Sayısı

Belediyemizde karar alma süreçlerindeki kadın / erkek yöneticilerimiz arasında ; 4 adet Belediye Başkan Yardımcılığının 2 si kadın 2 si erkektir. 27 adet müdürlük kadrosundan 9 kadın 18 erkek müdürlük görevinde iken 16 adet şef görevlisi olarak ise 2 kadın 14 erkek personel görev yapmaktadır.

Tablo 2. Karar Alma Süreçleri ve Yönetim

	Erkek	Kadın
4 Belediye Başkan Yardımcısı	2	2

	Erkek	Kadın
27 Müdür	18	9

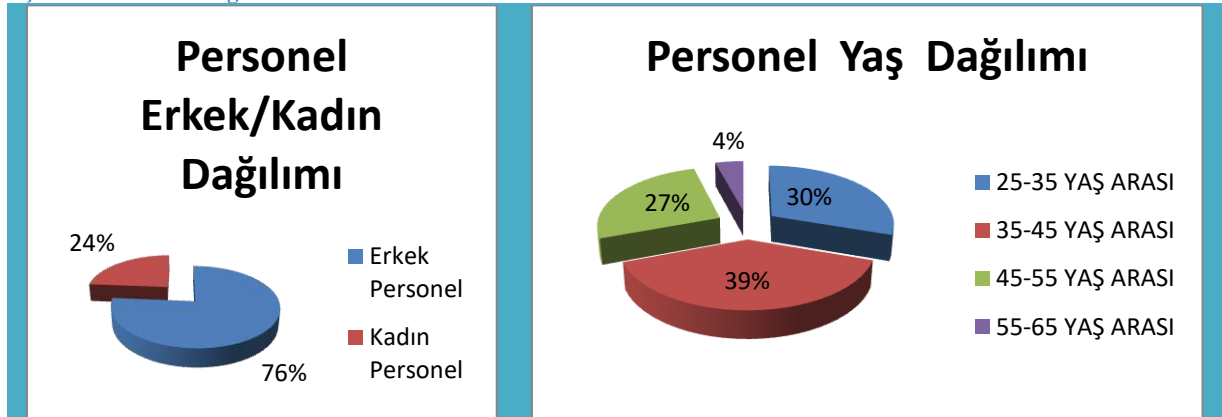
	Erkek	Kadın
16 Şef	14	2

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

2.4. Belediyemiz Personel Sayısı

Belediyemizde 326 memur personel, 23 sözleşmeli personel, 104 kadrolu işçi bulunmaktadır. Ayrıca Odunpazarı A.Ş. 1.325 personel ile hizmet vermektedir. Bu personellerimiz arasında 48 engelli personel istihdamı da sağlanmıştır. Genel toplamda ise 1778 çalışan ile Odunpazarı İlçesine hizmet verilmektedir.

Şekil 1. Personel Dağılımı

Kaynak : Odunpazarı Belediyesi - Odunpazarı A.Ş

2.5. Belediyemiz ve SKB Süreci

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18 . maddesinin (o) bendine istinaden, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'ne Belediyemizin üye olmasına 01 Mayıs 2006 tarihinde '10/99 sayılı kararı' Belediye Meclisi tarafından oybirliği ile karar verilmiştir.

2.6. Yerel Yönetim ve Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme

2017 yılı toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmaları kapsamında uygulama sonuçları değerlendirildiğinde 2017 yılı gider bütçe ödeneği toplam 330.000.000,00 TL olarak belirlenmiş olup, 198.418.698,33 TL bütçe harcamasının 83.690.198,05 TL (%42.17) tutarlık bölümü cinsiyete duyarlılık açısından incelenmiştir.

Tablo 3. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme/2017

Ekonomik Sınıflandırma (I. Düzey)	Yararlanıcı Oranları		TCDB Kapsamında Toplam Harcama (TL)	Toplam Bütçe Harcama (TL)
	Kadın	Erkek		
Personel Giderleri	21 %	79 %	29.784.834,14	29.784.834,14
SGK Devlet Primi	20 %	80 %	4.608.182,70	4.608.182,70
Mal ve Hizmet Alım	55 %	45 %	44.923.146,94	104.168.309,55
Faiz Giderleri			0,00	5.966.627,57
Cari Transferler	67 %	33 %	1.337.869,05	7.824.988,75
Sermaye Giderleri	53 %	47 %	3.036.165,22	46.042.155,62
Sermaye Transferleri			0,00	0,00
Borç Verme			0,00	23.600,00
Yedek Ödenekler			0,00	0,00
TOPLAM			83.690.198,05	198.418.698,33

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

2018 yılı toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmaları kapsamında ise uygulama sonuçları değerlendirildiğinde 2018 yılı gider bütçe ödeneği toplam 280.000.000,00 TL olarak belirlenmiş olup, 230.198.578,75 TL bütçe harcamasının 85.562.926,47 TL (%37.16) tutarlık bölümü cinsiyete duyarlılık açısından incelenmiştir.

Tablo 4. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme/2018

Ekonomik Sınıflandırma (I. Düzey)	Yararlanıcı Oranları		TCDB Kapsamında Toplam Harcama (TL)	Toplam Bütçe Harcama (TL)
	Kadın	Erkek		
Personel Giderleri	21 %	79 %	33.955.634,38	33.955.634,38
SGK Devlet Primi Giderleri	20 %	80 %	5.174.546,09	5.174.546,09
Mal ve Hizmet Alım Gid.	65 %	35 %	37.357.300,45	127.755.429,77
Faiz Giderleri			0,00	9.336.557,42
Cari Transferler	26 %	74 %	1.739.240,77	8.756.016,39
Sermaye Giderleri	49 %	51 %	7.336.204,78	44.292.641,81
Sermaye Transferleri			0,00	0,00
Borç Verme			0,00	927.752,89
Yedek Ödenekler			0,00	0,00
TOPLAM			85.562.926,47	230.198.578,75

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme çalışmaları kapsamında 2019 yılı uygulama sonuçları değerlendirildiğinde 2019 yılı gider bütçe ödeneği toplam 315.000.000,00 TL olarak belirlenmiş olup, 259.241.286,41 TL bütçe harcamasının 89.158.719,67 TL (%34.39) tutarlık bölümü cinsiyete duyarlılık açısından incelenmiştir.

Tablo 5. Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme/2019

Ekonomik Sınıflandırma (I. Düzey)	Yararlanıcı Oranları		TCDB Kapsamında Toplam Harcama (TL)	Toplam Bütçe Harcama (TL)
	Kadın	Erkek		
Personel Giderleri	21 %	79 %	39.499.326,90	39.499.326,90
SGK Devlet Primi Giderleri	21 %	79 %	5.990.489,72	5.990.489,72
Mal ve Hizmet Alım Gid.	49 %	51 %	36.024.288,54	148.726.283,36
Faiz Giderleri			0,00	14.095.638,53
Cari Transferler	58 %	42 %	2.185.528,48	8.515.926,75
Sermaye Giderleri	51 %	49 %	5.459.086,03	42.413.621,15
Sermaye Transferleri			0,00	0,00
Borç Verme			0,00	0,00
Yedek Ödenekler			0,00	0,00
TOPLAM			89.158.719,67	259.241.286,41

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

3 NÜFUS

3. Nüfus Yapısı

3.1. Genel Nüfus Yapısı

Bu bölümde Odunpazarı İlçesine ilişkin nüfus ve nüfus artış hızı, yaş ve cinsiyete göre nüfus dağılımı, mahallelerin nüfusları, ölümler, göç ve mültecilik ile ilgili nüfus verilerine yer verilmiştir.

3.1.1. Toplam Nüfus ve Nüfus Artış Hızı

Odunpazarı İlçesinde toplam nüfusu açısından il bazında 413.461 nüfus ile en büyük ilçe olmuştur. Türkiye genelinde 2019 yılında yıllık nüfus artışı % 13,9 olarak gerçekleşmiş iken bu oran ilçesinde %22,5 olarak gerçekleşmiş ve Türkiye ortalamasının üzerinde yer almıştır.

Tablo 6. Nüfus ve Nüfus Artış Hızı

	Toplam Nüfus	Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)
Odunpazarı İlçesi	413.461	22.5

Kaynak : TÜİK

3.1.2. Cinsiyet Dağılımı ve Yaşlı Nüfus

Odunpazarı İlçesi 2019 yılı nüfusunun cinsiyete göre dağılımına göre nüfusun 204.183'ü erkeklerden oluşurken nüfusun 209.278 'i ise kadınlardan meydana gelmektedir. Son dört yıl içinde bu oranlarda kadın nüfusu sürekli fazla vererek herhangi bir değişime sebep olmamıştır.

Tablo 7. Cinsiyet Dağılımı

Yıl	Erkek	%	Kadın	%	Toplam	%
2019	204.183	49.4	209.278	50.6	413.461	100.0
2018	198.648	49.1	205.619	50.9	404.267	100.0
2017	196.323	49.1	203.128	50.9	399.451	100.0
2016	192.606	49.2	198.500	50.8	391.106	100.0

Kaynak : TÜİK

İlçedeki 65 yaş ve üzeri nüfusu incelediğimizde son dört yıl içerisinde artışın yaşanarak 36.436 bireyden 42.581 bireye çıktığı görülmektedir. Bu artış hem erkek hem de kadın nüfusunda olmuştur. 2019 yılında 65 yaş üstü nüfus toplam nüfusun % 10.3'ünü oluşturduğundan ilçede “yaşlı nüfus”un varlığından söz edebiliriz.

Tablo 8. Yaşlılık Dağılımı

Yıl	Erkek ve 65-69	Erkek ve 70-74	Erkek ve 75-79	Erkek ve 80-84	Erkek ve 85-89	Erkek ve 90+	Kadın ve 65-69	Kadın ve 70-74	Kadın ve 75-79	Kadın ve 80-84	Kadın ve 85-89	Kadın ve 90+	Toplam
2016	6448	4240	2735	1674	648	178	7440	5137	3783	2498	1238	417	36436
2017	6858	4481	2917	1701	721	224	7790	5422	4012	2550	1339	475	38490
2018	7127	4719	2961	1677	838	254	7963	5895	3990	2547	1483	550	40004
2019	7600	5114	3144	1787	856	251	8470	6323	4252	2729	1482	573	42581

Kaynak : TÜİK

3.1.3. Doğum – Ölüm ve Nüfus Artış Dinamiği

Odunpazarı ilçemizde 2019, 2018, 2017 ve 2016 verilerine göre erkek bebekler kız bebeklere göre daha fazla doğmuştur. 2019 yılında Odunpazarı ilçesinde kaba doğum hızı %10.1 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 9. Kaba Doğum Hızı

	Erkek	Kız	Toplam	Kaba Doğum Hızı (binde)
2019	2273	2154	4427	10.1
2018	2348	2313	4661	11.5
2017	2464	2276	4740	11.9
2016	2428	2328	4756	12.2

Kaynak: TÜİK

2018, 2017 ve 2016 verilerine göre vefat edenlerin sayıları birbirine yakın şekilde izlenmiştir. 2018 yılı verilerine göre ilçede ikamet edenlerden 1273 erkek ve 1053 kadın vefat etmiştir. İlçede 2018 yılı kaba ölüm hızı % 5.6'dır.

Tablo 10. Vefat Sayısı

	Erkek	Kadın
2018	1273	1053
2017	1254	1023
2016	1241	1072

Kaynak: TÜİK

3.1.4. Evlenme Sayıları

İlçedeki son 4 yıl içinde evlenme sayıları tabloda gösterilmektedir.

Tablo 11. Evlenme Sayısı

Yıl	Evlenme Sayısı
2019	2091
2018	2095
2017	2200
2016	2181

Kaynak: TÜİK

3.1.5. Engelli Birey Sayısı

Odunpazarı ilçesindeki engelli bireyler ile ilgili veriler Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilmiş sağlık tesisleri tarafından verilen engelli sağlık kurulu raporu ve çocuklar için özel gereksinim raporu düzenlenen raporlardan; verilerin hazırlandığı tarih itibarıyla rapor süresi devam eden ve %40 üzeri / hafif düzeyde ÖGV (Özel Gereksinim Var) dahil ve üzeri raporlar esas alınarak çalışma yapılmıştır.

Tablo 12. Engelli Sağlık Kurulu Raporlu Bireyler

Yaş Oran	Cinsiyet	Görme	İşitme	Ortopedik	Ruhsal Ve Duygusal	Sınıflan ama-yan	Süreğen (Kronik)	Zihinsel	Dil Ve Konuşma	Toplam
17-18	Erkek	1	-	-	-	-	1	-	-	
18-25	Erkek	8	6	7	1	1	13	10	-	

18-25	Kadın	9	3	12	-	-	4	15	-	
26-35	Erkek	13	7	19	14	1	9	2	-	
26-35	Kadın	5	3	8	2	1	14	4	-	
36-45	Erkek	21	5	73	10	3	72	10	1	
36-45	Kadın	6	4	26	11	1	40	6	-	
46-60	Erkek	23	21	121	11	-	123	4	1	
46-60	Kadın	21	6	61	17	1	75	4	-	
60-	Erkek	29	12	100	5	3	67	3	3	
60-	Kadın	22	14	150	11	1	65	3	1	
		158	81	577	82	12	483	61	6	1460

Kaynak : Sağlık Bakanlığı / Hasta, Çalışan Hakları ve Güvenliği Dairesi Başkanlığı

Tablo 13. Çözger Raporlu Bireyler

Yaş	Cinsiyet	Görme	İşitme	Ortopedik	Ruhsal veya Duygusal	Süreğen Hastalıklar	Zihinsel	Dil ve Konuşma	Toplam
-18	Erkek	12	30	16	59	178	176	99	
-18	Kadın	2	15	12	21	130	88	49	
		14	45	28	80	308	264	148	887

Kaynak : Sağlık Bakanlığı / Hasta, Çalışan Hakları ve Güvenliği Dairesi Başkanlığı

3.2. Mahallelerin Nüfusu

Odunpazarı ilçesindeki mahallelerde ikamet edenlerin 2019 verilerine göre 241.820 kişisi Eskişehir ilinde doğmuştur. Mahalle bazında en kalabalık 53.492 kişilik nüfusuyla Emek mahallesidir . Nüfus büyüklüğü açısından Emek mahallesini, Büyükdere ve Gökmeşdan mahalleleri takip etmektedir.

Tablo 14. İlçe'deki Mahallelerde Nüfus

Sıra No	Mahalle adı	Nüfusu
1.	Ağapınar Mah	48
2.	Akarbaşı Mah	18662
3.	Akçağlan Mah	2510
4.	Akçakaya Mah	86
5.	Akcamı Mah	437
6.	Akkaya Mah	54
7.	Akpınar Mah	4435
8.	Alanönü Mah	6132
9.	Arifiye Mah	5871
10.	Aşağı Çağlan Mah	165
11.	Aşağılıca Mah	128

Sıra No	Mahalle adı	Nüfusu
44.	Karamustafa Mah	24
45.	Karapazar Mah	387
46.	Karapınar Mah	2904
47.	Karatepe Mah	108
48.	Kargın Mah	89
49.	Kayacık Mah	57
50.	Kayapınar Mah	53
51.	Kırvandan Mah	153
52.	Kireç Mah	699
53.	Kırmızıtoprak Mah	18513
54.	Kurtuluş Mah	19466

12.	Avdan Mah	139
13.	Ayvacic Mah	69
14.	Büyükdere Mah	29033
15.	Çamlıca Mah	37
16.	Çankaya Mah	11576
17.	Çavlum Mah	172
18.	Cunudiye Mah	1265
19.	Dede Mah	1630
20.	Deliklitaş Mah	6958
21.	Demirli Mah	51
22.	Doğankaya Mah	84
23.	Emek Mah	53492
24.	Erenköy Mah	12556
25.	Eşenkara Mah	61
26.	Gökmeydan Mah	26711
27.	Göztepe Mah	4620
28.	Gülpinar Mah	339
29.	Gültepe Mah	16800
30.	Gümele Mah	114
31.	Gündoğdu Mah	11046
32.	Harmandalı Mah	102
33.	Huzur Mah	7809
34.	İhlamurkent Mah	8027
35.	İmişehir Mah	117
36.	İstiklal Mah	6137
37.	Kalkanlı Mah	112
38.	Kanlıpınar Mah	251
39.	Karaalan Mah	61
40.	Karacahöyük Mah	86
41.	Karacasehir Mah	227
42.	Karaçay Mah	106
43.	Karahöyük Mah	254

55.	Kuyucak Mah	169
56.	Lütfiye Mah	23
57.	Musalar Mah	35
58.	Orhangazi Mah	9264
59.	Orta Mah	461
60.	Osmangazi Mah	10516
61.	Paşa Mah	336
62.	Sarısungur Mah	14
63.	Şarkıye Mah	356
64.	Seklice Mah	65
65.	Sevinç Mah	1271
66.	Sultandere Mah	642
67.	Sümer Mah	8665
68.	Süpüren Mah	168
69.	Türkmentokat Mah	294
70.	Uluçayır Mah.	64
71.	Vadişehir Mah	10578
72.	Vişnelik Mah	20209
73.	Yahnikapan Mah	285
74.	Yassihöyük Mah	162
75.	Yenidoğan Mah	7012
76.	Yenikent Mah	11192
77.	Yenisofça Mah	222
78.	Yıldıztepe Mah	13029
79.	Yukarıçağlan Mah	168
80.	Yukarılıca Mah	112
81.	Yukarıkalabak Mah	113
82.	Yürükkaracaören Mah	139
83.	Yürükkırka Mah	177
84.	71 Evler Mah	24968
85.	75.Yıl (Sultandere) Mah	11025

Kaynak : TÜİK

4

SOSYO-EKONOMİK DÜZEY

4. Sosyo - Ekonomik Düzey

4.1. Odunpazarı İlçesinde Vergiye Tabi Aktif İşyeri Sayısı

Odunpazarı ilçesinde yıllar içerisinde vergiye tabi aktif iş yeri sayısı 2016 yılından itibaren artarak devam etmiştir. 2019 yılına gelindiğinde 16.692 işyerinin aktif olarak faaliyetine devam ettiği görülmektedir.

Tablo 15. Vergiye Tabi Aktif İşyeri Sayısı

Yıl	Mükellef Sayısı
2016	11.266
2017	12.851
2018	14.608
2019	16.692

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı

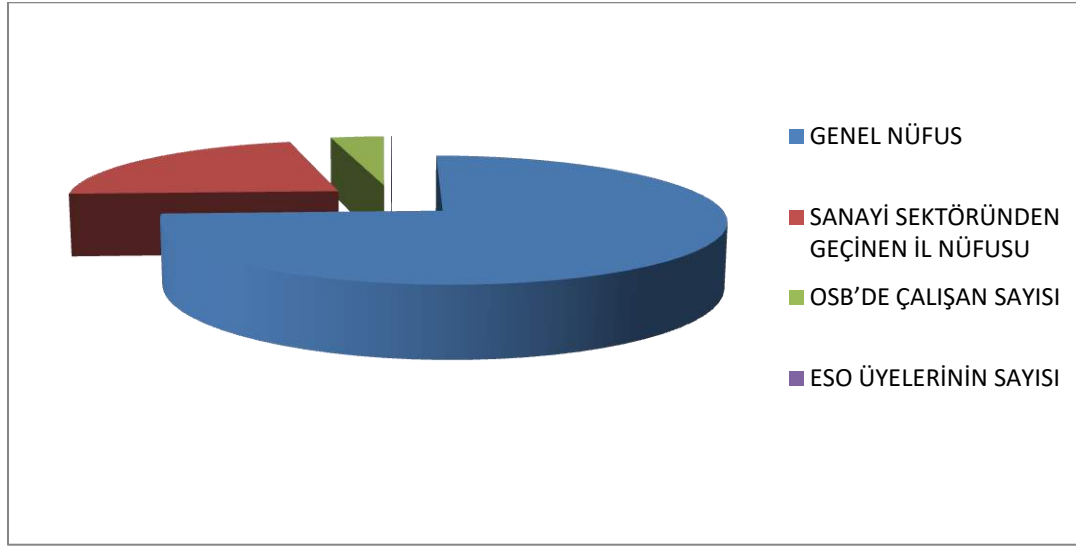

4.2. Sanayi Göstergeleri

Eskişehir Sanayi Bölgeleri yoğunluk açısından ilçe sınırlarımızda bulunmaktadır. Organize Sanayi Bölgesi ve diğer yeni oluşturulan yan sanayi siteleri bölgemiz göstergelerini etkilemektedir.

Eskişehir Sanayi Odamızın 720 üyesi şehrimizin genel nüfusuna hizmet verecek şekilde de istihdam üreterek; OSB bölgesinde 42.000 çalışana ve diğer sanayi sitelerindeki istihdam ile birlikte toplam 64.000 çalışan bireye çalışma imkanı sağlamaktadır. Bu durum ile birlikte Sanayi sektörü ile geçimini sağlayan 250.000 nüfusa ulaşılmaktadır.

Şekil 2. Sanayi Göstergeleri

Kaynak : ESO

Sektörel dağılım ise Metal Ürünleri İmalat Sanayi ve Makine İmalat Sanayi üzerinde yoğunlaşmakta iken çalışan birey sayısı Elektrikli Ürünler Sanayi, Gıda Sanayi ve Makine İmalat Sanayi üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Tablo 16. Firma Sayısına Göre Sektörel Dağılım

Sıra No	Sektörler	Yüzdelik Dağılım (%)
1.	Metal Ürünleri İmalat Sanayi	13,6
2.	Makine İmalat Sanayi	12,5
3.	Kimya, Kauçuk ve Plastik Sanayi	11,7
4.	Gıda Sanayi	0,7
5.	Taş ve Toprağa Dayalı İmalat Sanayi	10,7
6.	Kağıt, Orman Ürün. ve Mobilya Sanayi	10,2
7.	Elektrikli Ürünler Sanayi	9,2
8.	Diğer İmalat Sanayi	9,1
9.	Madencilik Sektörü	7,1
10.	Ana metal sanayi	3,3
11.	Hazır Giyim ve Tekstil Sanayi	1,9

Kaynak : ESO

Tablo 17. Çalışan Sayısına Göre Sektörel Dağılım

Sıra No	Sektörler	Yüzdelik Dağılım
1.	Elektrikli Ürünler Sanayi	17,1
2.	Gıda Sanayi	17,1
3.	Makine İmalat Sanayi	16,3
4.	Taş ve Toprağa Dayalı İmalat Sanayi	12,3
5.	Metal Ürünleri İmalat Sanayi	8,4
6.	Kimya, Kauçuk ve Plastik Sanayi	8,4

7.	Kağıt, Orman Ürün. ve Mobilya Sanayi	4,9
8.	Hazır Giyim ve Tekstil Sanayi	4,9
9.	Madencilik Sektörü	4,3
10.	Ana Metal Sanayi	3,8
11.	Diğer İmalat Sanayi	2,5

Kaynak : ESO

Tablo 18. Eso Üyelerinin Teknolojik Düzey Dağılımı

Sıra No	Türü ve Firma Sayısı	Çalışan Kişi	Yüzdelik Dilim (%)
1.	Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler 15 Firma	3.488 Kişi	5,6
2.	Orta Yüksek Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler 139 Firma	17.262 Kişi	27,7
3.	Orta Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler 250 Firma	18.374 Kişi	29,4
4.	Düşük Teknoloji Yoğunluklu Sanayiler 163 Firma	14.185 Kişi	27,5
5.	Kapsam Dışı Firmalar 142 Firma	6.097 Kişi	9,8

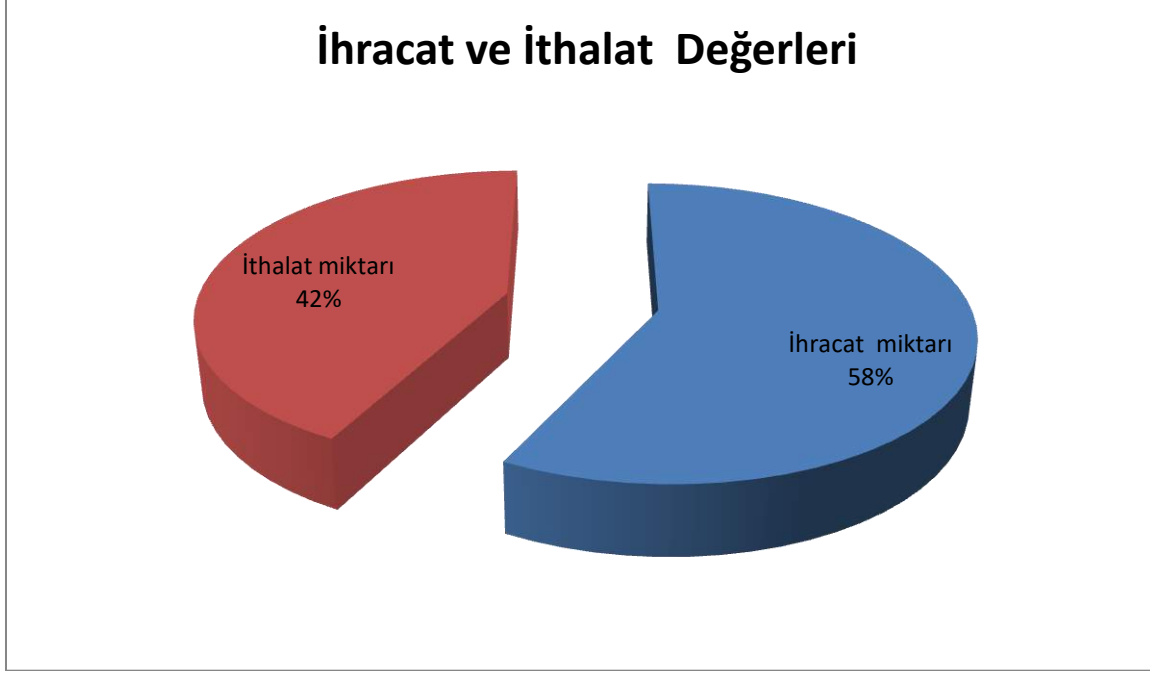
Kaynak : ESO

Kentin güçlü yanlarını sanayi, üniversiteler, lületaşı, havacılık ve raylı sistem sektörleri, yeraltı maden kaynakları, eğitim imkanlarının genişliği, eğitilmiş insan gücünün varlığı ve ulaşım imkanlarının kolaylığı oluşturmaktadır.

4.3. İhracat ve İthalat Değerleri

İlçedeki sanayi bölgeleri yoğunlaşmakta iken aynı zamanda iş kollarının da gelişmesine neden olmaktadır. Havacılık ve Savunma Sanayi , Makine İmalat ve Metal Eşya Sanayi , Beyaz Eşya ve Yan Sanayi , Seramik Sanayi , Raylı Sistemler Sanayi gibi rekabet gücü yüksek sektörler kendisine alan açmaktadır. Bu alan da ihracat ve ithalat rakamlarına etki etmektedir.

Şekil 3. İhracat ve İthalat Rakamları -2019

Kaynak :ESO

4.4. Tarım ve Hayvancılık Verileri

2019 yılı itibari ile bal üretiminde 41,56 tona; süt üretiminde 32.000 lt ve yumurta üretiminde 3.752.000 adete ulaşılmıştır.

Tablo 19. Yıllık Bal Üretimi

2017	2018	2019
24,02 Ton	38,85 Ton	41,56 Ton

Kaynak: Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tablo 20. Yıllık Süt Üretimi

Yıl	Büyükbaş Sayısı	Yıllık Süt Üretim Miktarı(lt)	Koyun Sayısı	Keçi Sayısı	Toplam Küçükbaş Sayısı	Küçükbaş Yıllık Süt Üretim Miktarı (lt)
2018	7890	14.595.000	27.800	4.010	31.810	31.000
2019	8200	15.170.000	28.100	3.950	32.050	32.000

Kaynak: Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Tablo 21. Yıllık Yumurta Üretimi

	2017	2018	2019
Üretim(Milyon Adet)	2.560.000	2.920.000	3.752.000

Kaynak: Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Ayrıca ilçemizde **1.220** adet aktif hayvancılık işletmesi olup, ihracat bulunmamaktadır.

4.5. Ruhsatlı İşletme Sayıları

Belediyemizce denetimi ve ruhsatlandırma işlemi yapılan, seçilen 34 merkez mahalledeki işletme sayıları (Sıhhi Müessese ve 2. ve 3. Sınıf Gayrisıhhi Müessese) son 4 yıl itibari 4701 olmuştur. Büyükdere, Deliklitaş, Emek, İstiklal, Vişnelik Mahallelerindeki işletme sayısı kentin dinamik ve esnaf açısından faal olan bölgeleri olarak dikkat çekmektedir.

Tablo 22. Ruhsatlı İşletme Sayıları

Ruhsatlı faaliyet göstermekte olan mevcut iş yeri		13646
İş yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı alan işletme sayısı (2016-2019)		4701
Merkez mahalle bazında ruhsatlandırılan işletme sayısı (2016-2019)		
1.	Akarbaşı mahallesi	155
2.	Akcamı mahallesi	14
3.	Akçağlan mahallesi	31
4.	Alanönü mahallesi	18
5.	Arifiye mahallesi	563
6.	Büyükdere mahallesi	260
7.	Dede mahallesi	3
8.	Deliklitaş mahallesi	307
9.	Emek mahallesi	382
10.	Erenköy mahallesi	58
11.	Gökmeydan mahallesi	161
12.	Göztepe mahallesi	1
13.	Gültepe mahallesi	56
14.	Gündoğdu mahallesi	45
15.	Huzur mahallesi	38
16.	İstiklal mahallesi	560
17.	Karapınar mahallesi	3
18.	Kırmızıtoprak mahallesi	134
19.	Kurtuluş mahallesi	355
20.	Orhangazi mahallesi	54
21.	Orta mahallesi	9
22.	Osmangazi mahallesi	81
23.	Paşa mahallesi	38
24.	Sultandere mahallesi	0
25.	Sümer mahallesi	26
26.	Vişnelik mahallesi	249
27.	Yenidoğan mahallesi	40
28.	Yenikent mahallesi	16
29.	71 evler mahallesi	147
30.	Yıldıztepe mahallesi	71
31.	Çankaya mahallesi	55
32.	İhlamurkent mahallesi	17

33.	Vadişehir mahallesi	3
34.	75.yıl mahallesi	751
Toplam		4701

Kaynak : Odunpazarı Belediyesi

4.6. Düzenlenen Yapı Ruhsat Sayısı

Tablo 23. Yapı Ruhsat Sayıları

Yıl	Ruhsat Sayısı	Nitelikler
2019	430	Konut, İşyeri, Cami, Güneş Enerji Sist., Otel, Sosyal Tesis vb.
2018	1053	Konut, İşyeri, Cezaevi, Kültür Merkezi, Okul, Düğün Salonu vb.
2017	1293	Kütüphane, Öğrenci Yurdu, Spor Eğlence Merkezi, Konut, İşyeri,Cami vb.
2016	1645	Depo, Besihane, Konut, İşyeri , Otel, Okul vb.

Kaynak : Odunpazarı Belediyesi

4.7. Odunpazarı İlçesinde Abone Sayıları

4.7.1. Su Abone Sayısı ve Tüketim/Arıtım Miktarları

Odunpazarı Belediyesi sınırları içindeki 2016-2019 yıllarına ait su abone sayıları ve tüketim miktarları gösterilmiştir. Son dört yıldaki abone sayısı % 10,3 (18.533) artarak 2019 yılı için 198.363 olmuştur. Bu artışa bağlı olarak su tüketim miktarı da %35.19 (5.239.835,76 m3) artarak 20.128.162,43 m3 olmuştur.

Tablo 24. Su Abone Sayısı ve Arıtılan Su Miktarı

Yıl	Abone Sayısı	Tüketim (M3)
2016	179.830	14.888.326,67
2017	187.164	16.429.955,57
2018	193.864	16.211.625,44
2019	198.363	20.128.162,43

Kaynak: ESKİ Genel Müdürlüğü

Yıl	Arıtılan Su Miktarı
2018	135.849 m3/gün
2019	133.313 m3/gün

Atıksu Arıtma Tesislerinde 2018 yılında arıtılan su miktarı 135.849 m3/gün, 2019 yılında arıtılan su miktarı 133.313 m3/gün olarak gerçekleşmiştir.

4.7.2. Elektrik Abone Sayısı ve Tüketim Miktarları

2019 yılı itibarıyla Odunpazarı ilçemizde 317.707 elektrik abonesi bulunmaktadır. Abone miktarlarının son 4 yıl içinde %7,14 artışı ile tüketim miktarı da artış göstermiştir. Fakat tüketim miktarı %57,69 artarak 716.104.141(kwh) olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 25. Elektrik Abone Sayısı ve Tüketim Miktarı

Yıl	Abone Sayısı	Tüketim Miktarı (KWH)
2016	296.526	454.107.851
2017	302.064	524.308.725
2018	309.608	691.439.199
2019	317.707	716.104.141

Kaynak: OEDAŞ

4.7.3. Doğalgaz Abone Sayısı ve Tüketim Miktarları

2016-2009 yılları arasında ilçemizdeki doğalgaz kullanımı ve abone sayıları ise 2016 yılı için 106.331 abone ve 189.769.195 m³ ; 2019 yılı için 154.566 abone ve 207.009.338 m³ şeklinde gerçekleşmiştir.

Tablo 26. Doğalgaz Abone Sayısı ve Tüketim Miktarları

Yıl	Abone Sayısı	Tüketim (m ³)
2016	106.331	189.769.195
2017	123.453	209.445.685
2018	137.085	209.328.267
2019	154.566	207.009.338

Kaynak: ESGAZ

4.8. Odunpazarı İlçesinde Faaliyette Bulunan Ticaret Kolları

Odunpazarı İlçesindeki üyelerimizin sektörlere göre dağılımını gösteren listede Eskişehir Ticaret Odasında kayıtlı bulunan ve Odunpazarı ilçesindeki 20 ana sektörü içeren 2019 yılı için genel toplamda **8.227** adet üye belirtilmiştir.

Üye sayıları açısından; toptan ve perakende ticaret, motorlu karat ve motosikletlerin onarımını yapan işletme sayısı 3013, imalat yapan işletme sayısı 1502 ve inşaat faaliyetinde bulunan üye sayısı da 1113 rakamına ulaşarak en fazla üyeye sahip faaliyet dalları olmuşlardır.

Tablo 27. Ticaret Kolları

Sıra No	Sektör	2019 Üye Sayısı	2018 Üye Sayısı	2017 Üye Sayısı	2016 Üye Sayısı
1.	Bilgi ve İletişim	371	346	337	331
2.	Diğer Hizmet Faaliyetleri	86	88	93	102
3.	Eğitim	138	137	139	125
4.	Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	34	33	44	48
5.	Gayrimenkul Faaliyetleri	88	90	96	108
6.	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	199	178	203	196
7.	İmalat	1502	1430	1384	1336
8.	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	67	61	58	51
9.	İnşaat	1113	1255	1314	1198

10.	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	3	2	2	3
11.	Kendi Adına Menkul Sermaye İradı Faaliyetleri (Temettü, Banka Faizi, İştirak Kazançları vb.)	0	0	0	0
12.	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	535	565	588	550
13.	Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor	73	78	81	78
14.	Madencilik ve Taş Ocakçılığı	52	53	50	54
15.	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	397	376	372	360
16.	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	42	40	38	29
17.	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	56	52	51	42
18.	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	3013	3007	3063	3152
19.	Ulaştırma ve Depolama	395	397	400	374
20.	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	63	54	47	37
Toplam		8227	8242	8360	8174

Kaynak: ETO

5

SOSYAL HİZMET AĞI/ALANI

5. Sosyal Hizmet Ağı/Alanı

5.1. Huzurevi ve Diğer Merkezler (Sevgi Evleri, Kadın Sığınma Evleri, Sosyal Merkezler)

İlimizde oluşturulan Sosyal Hizmet Ağındaki fiziksel mekanların dağılımı ve kapasiteleri ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir.

a) Engelli ve Yaşlı Hizmetleri

Engelli ve yaşlı hizmetleri alanında 5 kuruluş hizmet vermektedir. Bu kuruluşlardan 2019 yılı itibariyle hizmet alabilecek engelli ve yaşlı sayısı 376 kişiyi bulabilmektedir.

Tablo 28. Engelli ve Yaşlı Kurumları

	Kuruluş	Kapasite
1.	Halis Toprak Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	64
2.	Hacı Süleyman Çakır Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi	72
3.	Safiye Gönül Bayar Huzurevi	96
4.	Maide Bolel Huzurevi	90
5.	Eskişehir Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi Müdürlüğü	54

Kaynak : Eskişehir Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

b) Çocuk Hizmetleri

Çocuk hizmetleri alanında 3 kuruluş hizmet vermektedir. Bu kuruluşlardan 2019 yılı itibariyle hizmet alabilecek çocuk sayısı 176 dır.

Tablo 29. Çocuk Evleri Vb.

	Kuruluş	Kapasite
1.	0 - 6 Yaş Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü	14
2.	Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğü	50
3.	Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi	112

Kaynak : Eskişehir Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

c) Kadın Hizmetleri

Kadın hizmetleri alanında 2 kuruluş hizmet vermektedir. Bu kuruluşlardan 2019 yılı itibariyle hizmet alabilecek kişi sayısı ise 45' tir.

Tablo 30. Kadın Konukevleri

	Kuruluş	Kapasite
1.	Eskişehir Kadın Konukevi	15
2.	Eskişehir 2. Kadın Konukevi	30

Kaynak : Eskişehir Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

d) Aile Toplum Hizmetleri

Aile ve toplum hizmetleri alanında ise 3 kuruluş hizmet vermektedir. Bunlardan bir tanesi Odunpazarı İlçesinde bulunmaktadır.

Tablo 31. Sosyal Hizmet Merk. Vb.

Kuruluş	
1.	Odunpazarı Sosyal Hizmet Merkezi
2.	Tepebaşı Sosyal Hizmet Merkezi
3.	Sivrihisar Sosyal Hizmet Merkezi *

Kaynak : Eskişehir Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

6

KÜLTÜR SANAT

6. Kültür ve Sanat

6.1. Kültürel Çeşitlilik

Türkiye'nin en eski kentlerinden biri olan Eskişehir'in, temelleri Antikçağ'da kurulan Doryleum kentiyle atılmıştır. Asırlarca çeşitli milletlerin yaşadığı şehir, Selçukluların Anadolu'yu fethetmelerinin ardından Türklerin iskan faaliyetlerine konu olmuştur. 1176 Miryakefalon Savaşı'ndan sonra Odunpazarı çevresine yerleşilmesiyle birlikte, modern çağların Eskişehir'in temelleri oluşmuştur. XV.yy'da, özellikle Fatih döneminden itibaren Eskişehir isminin kaynaklarda kullanıldığı görülmektedir. 1476 tarihinden sonra yapılan tahrirlerde Sultanönü'nün Sancak Merkezinin Eskişehir olduğu kaydedilmiştir (Doğru, 2003:62) ⁶

1860 yılından itibaren, şehrin görünümü yavaş yavaş değişmeye başlamıştır. Bu değişimdeki başlıca etkenlerden ilki buraya yerleşen göçmenlerdendir. Diğeri 1894 yılında işletmeye açılan Berlin-Bağdat Demiryolu'nun Eskişehir'den geçmesidir. Demiryolu inşa edildikten sonra önem kazanan Eskişehir, şaşılabilecek şekilde canlanmış, hızla yeni yerleşim alanları ortaya çıkmıştır. Eskişehir'i, başkent İstanbul'a direkt olarak bağlayan demiryolu, kentin ticari fonksiyonunu da yeniden yapılandırmıştır. İstasyonun kent içinde yer alması, çevre köylerden gelen ürünün Eskişehir'de toplanmasını sağlamış ve bu biçimde kır ile kent arasında başlayan ilişki, ekonomik kalkınmayla birlikte şehrin görünümünü değiştirmiştir. (Ertin, 1994:17-20) .

Eskişehir kültürü, en köklü ve kalıcı değişikliklerini 19.yy'da yaşamıştır. Kırım, Kafkasya ve Balkanlar'dan gelen, ayrı kültür gelenekleri olan bu topluluklarla, “manav” ismiyle anılan yerli unsur arasında yoğun bir kültür alışverişi olmuştur. Yerliler göçmenlerden kimi tarım tekniklerini almış, yeni ürünler ekmeye başlamışlardır. Göçmenler Eskişehir'in gerek tarım, gerekse sanayi sektörlerindeki erken gelişmenin kaynağını oluşturmuşlardır. Anadolu'nun geleneksel tarım aleti karasaban yerine pulluk kullanan, atla çekilen biçme makinesi, gübre kullanma alışkanlığı olan, sebze tarımını yaygınlaştıran, bataklıkları kurutan, kısaca daha ileri düzeyde ve daha ticari bir tarımsal faaliyet gösteren göçmenler, ilin kaynaklarının değerlendirilmesinde en önemli öge olmuşlardır.

Kafkas, Kırım ve Balkan göçmenleri beslenme düzeninin ve alışkanlıklarının oluşmasında da önemli katkılarda bulundular. Göçlerin kültürel ve folklorik açıdan da tesirleri olmuştur. Kafkasya'dan ,Kırım'dan, Balkanlar'dan gelen bu insanlar kendilerine has kıyafetleri, dansları, adetleri, törenleriyle Eskişehir'in kültürel çeşitliliğine önemli zenginlikler kazandırmışlardır. ⁷

⁶ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt: 6 Sayı: 1 Haziran 2005

⁷ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt: 6 Sayı: 1 Haziran 2005

6.2. İnanç Kültürü

Camiler

Odunpazarı İlçesinde toplam 169 cami bulunmaktadır. Bunlardan bazıları inşa edilişi ve tarihi önemi bakımından farklılıklar göstermektedir. Bu camiler; Alaaddin Cami, Cunudiye Cami, Hacı Hasanağa Cami, Kurşunlu Külliyesi, Reşadiye Cami, Tiryakizade Hasan Paşa Cami'dir.

Diğer İbadethaneler

Hacı Bektaş Veli Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği, Eskişehir'de 1991 yılında kurulmuştur. Bu noktadan hareketle 25 Mayıs 1995 yılında çevreye ve topluma daha geniş ve çok yönlü hizmet vermek düşüncesiyle kısa adı HABEV olan Eskişehir-Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı kurulmuştur.

Odunpazarı Belediye Meclisinde alınan kararla Cemevi'ne ibadethane statüsü verilmiştir. Böylece Cemevi'nin diğer ibadet yerlerine tanınan haklardan yararlanması sağlanmıştır. Eskişehir'de bir ilk olan bu çalışma, Türkiye'de de ilkler arasında yer almaktadır.

6.3. Yeme-İçme Kültürü

Eskişehir'in meşhur yemeklerinden bazıları:

Abısta (Çerkes Mutfağı), Acı-gıcı, Ağzı Açık, Arabaşı, Balaban , Bamya Çorbası, Bıt-bıtı çorbası, Boza, Çibörek, Simit, Halkalı Şeker, Met - Nuga ve Keten Helvası, Kalabak Suyu . (1936'dan günümüze uzanan eşsiz mineral yapısı ile Eskişehirliilerin vazgeçilmez içme suyudur.)⁸

6.4. Kütüphaneler

Eskişehir İl Halk Kütüphanesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ve Odunpazarı Belediyesi'ne bağlı Kütüphaneler ise şu şekildedir:

1. Vadişehir Yaşar Kemal Halk Kütüphanesi
2. Karapınar Halk Kütüphanesi
3. Büyükdere Halk merkezi Hasan Hüseyin Korkmazgil Halk Kütüphanesi
4. 71 Evler Aydın Arat Halk Kütüphanesi
5. Gökmeydan Kemal Tahir Halk Kütüphanesi
6. Orhangazi Halk Kütüphanesi
7. Erenköy Sezai Aksoy Halk Kütüphanesi
8. Emek Fakir Baykurt Halk Kütüphanesi
9. Kırmızı Toprak Mehmet Akif Ersoy Halk Kütüphanesi
10. Sultandere Selami Vardar Halk Kütüphanesi
11. Zeytindalı Atiye Aykanat Çocuk Kütüphanesi
12. Ömek Hizmet Binası Nazım Hikmet Halk Kütüphanesi
13. İhlamurkent Hüsamettin Cindoruk Halk Kütüphanesi
14. Amigo Orhan Halk Kütüphanesi
15. Hamamyolu Halk Kütüphanesi
16. Adalar Gençlik Merkezi Önder Baloğlu Kütüphanesi
17. Ataol Behramoğlu Kitaplığı
18. Uğur Mumcu Parkı Açık Hava Halk Kütüphanesi
19. Basın Parkı Açık Hava Halk Kütüphanesi
20. Öğretmenler Parkı Açık Hava Halk Kütüphanesi
21. Şelale Park Açık Hava Halk Kütüphanesi

⁸ T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Erişim 23.12.2019, <https://eskisehir.ktb.gov.tr>

6.5. Tiyatro ve Özel Sahneler

Odunpazarı'ndaki özel sahneler:

- Adalar Sanat Atölyesi (Odunpazarı)

Odunpazarı Belediyesine ait sahneler:

- Yunus Emre Kültür ve Sanat Merkezi (Odunpazarı)
- Hasan Polatkan Kültür Merkezi (Odunpazarı)

Odunpazarı'ndaki şehir tiyatroları:

- Atatürk Kültür Sanat ve Kongre Merkezi (Odunpazarı)
- Büyükşehir Sanat Merkezi Ergin Orbey Sahnesi (Odunpazarı)
- Sultandere Sahnesi (Odunpazarı)⁹

⁹ Tiyatrolar, Erişim: 24.12.2019, <https://tiyatrolar.com.tr/sahneler/>

6.6. Kültür ve Sanat Merkezleri

- Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kültür Sanat ve Kongre Merkezi (Odunpazarı)
- Büyükşehir Belediyesi Sanat Merkezi Turgut Özakman Sahnesi (Odunpazarı)
- Büyükşehir Belediyesi Sanat Merkezi Ergin Orbey Sahnesi (Odunpazarı)
- Odunpazarı Belediyesi Yunus Emre Kültür ve Sanat Merkezi (Odunpazarı)
- Odunpazarı Belediyesi Çağdaş Sanatlar Galerisi (Odunpazarı)
- Odunpazarı Belediyesi Hasan Polatkan Kültür Merkezi (Odunpazarı)¹⁰

¹⁰ Eskişehir Sanat Derneği, Erişim:24.12.2019, <http://eskisehirsanatderneği.org>

7

TURİZM

7. Turizm

7.1. Tarihi Odunpazarı Bölgesi

Eskişehir Ovası'na hakim bir noktada yer alan Odunpazarı Tarihi Kent Merkezi'nde, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemine ilişkin bir çok tarihi eser bulunmaktadır. Geleneksel Türk Evi özelliklerine uyan iç ve dış mekansal kurguların, malzeme özelliklerinin, yapı elemanlarının, iç donanım öğelerinin ve doğal sokak dokusuna uyumlu biçimlenmelerinin çok değerli örneklerini barındırmaktadır. Geleneksel Türk Mahalle Yapısının tüm dokusuyla birlikte korunarak günümüze ulaşması; Mevleviliğin dört yüz yıllık dönemine ev sahipliği yapmış olması kentin ve bölgenin kentsel, demografik gelişiminde Mevlevilik yaşam ve gelenek kalıplarının büyük öneme sahip olması nedeniyle benzersizdir.

7.2. Kaplıcalar-Hamamlar

Eskişehir merkezinde bulunan hamamlar ise şunlardır;

1. Kent Hamamı
2. Demirkazık Hamamı
3. Ferah Termal Hamam
4. Şiraze Hamamı
5. Işık Bayanlar Türk Hamamı
6. Eskişehir Termal Hamam
7. Güneş Hamamı
8. Yeni Kaplıca Hamamı
9. Ferah Kadın Hamamı
10. Keçeciler Hamamı
11. Beyoğlu Palace Termal Otel
12. Eski Termal Hamam
13. Gürcanlı Hamamı

14. Şengül Bayanlar Hamamı
15. Eskişehir M.Ünsal Hamamı
16. Es Çarşı Hamamı
17. Eski Şifa Hamamı
18. Vakıf Yeni Hamam
19. Güneş Termal
20. Has Termal Otel
21. Pak Kadınlar Hamamı
22. Bahçeli Hamamı
23. Yıldız Termal¹¹

*Merkezi konumdaki bazı hamamlar.

¹¹ <https://www.eskisehir.net/yasam/hayata-dair/eskisehir/eskisehir-hamamlari>

7.3. Parklar

Odunpazarı bölgesinde bulunan başlıca parklar; Uğur Mumcu Parkı, Basın Parkı, Raif Özgür Parkı, Şelale Park, Botanik Park, Çevre Parkı, Cumhuriyet Parkı, Hamamyolu-Yediler Parkı, Hicri Sezen Parkı, Hüseyin Erbay Parkı, Arif Özkaya Parkı, Kıbrıs Parkı, İhlamur Parkı. Öğretmenler Parkı

7.4. Müzeler

Odunpazarı Belediyesi Müzeleri/Galerileri; Ahşap Eserler Galerisi, Lületaşı Galerisi, Osman Yaşar Tanaçan Fotoğraf Galerisi, Tayfun Talipoğlu Daktilo Galerisi, Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu Kırım Tatar Galerisi, Yeşil Efendi Konağı Atatürk ile Birgün Galerisi'dir.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Müzeleri ; Kent Belleği Müzesi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kurtuluş Müzesi, Yılmaz Büyükerşen Balmumu Heykeller Müzesi, Çağdaş Cam Sanatları Müzesi'dir.

Diğer Müzeler; Eskişehir Ticaret ve Sanayi Müzesi, Odunpazarı Modern Müze, Eti Arkeoloji Müzesi, Eğitim Karikatürleri Müzesi, Cumhuriyet Tarihi Müzesi'dir.

7.5. El Sanatları-Lületaşı Deniz Köpüğü, Lületaşı

Lületaşı sepiyolit olarak bilinen bir madendir. Bu maden, “Eskişehir Taşı”, “Aktaş”, “Beyaz Altın” gibi adlarla da bilinir. Yabancı dillerin hemen hemen tümünde, Almanca’ da “denizköpüğü” anlamına gelen “meerschaum” sözcüğüyle anılır.

Lületaşının ilk kez ne zaman kullanıldığına ilişkin bilgiler yok denecek kadar azdır. Yapılan arkeolojik çalışmalar bu madenin M.Ö. 2000’lerde kullanıldığına ilişkin bilgiler vermektedir.

7.6. Konaklama Olanakları

Odunpazarı otelleri daha çok ilçenin merkezinde yer almaktadır. Kimi Odunpazarı otelleri eski konakların restore edilmesi ile kazanılmış olup, misafirlerini otantik doku içerisinde ağırlamaktadır. Odunpazarı otellerinin çoğunluğu küçük ve butik otel kategorisindedir.

Tablo 32. Turizm Tesis Belgeli Tesisler

	Tesis Adı	Tesis Türü	Tesis Sınıfı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis İli	Tesis İlçesi
1.	ABACI KONAK	Özel Tesis		65	144	Eskişehir	Odunpazarı
2.	ADA LIFE OTEL	Otel	3 Yıldızlı	31	52	Eskişehir	Odunpazarı
3.	ARSLAN OTEL	Otel	2 Yıldızlı	41	82	Eskişehir	Odunpazarı
4.	ATIŞKAN OTELİ	Otel	3 Yıldızlı	62	124	Eskişehir	Odunpazarı
5.	ENOTEL KARACA	Otel	3 Yıldızlı	40	80	Eskişehir	Odunpazarı
6.	HAS OTEL TERMAL	Otel	2 Yıldızlı	48	87	Eskişehir	Odunpazarı
7.	HILTON GARDEN INN	Otel	4 Yıldızlı	126	252	Eskişehir	Odunpazarı
8.	LETO CITY HOTEL	Otel	3 Yıldızlı	47	94	Eskişehir	Odunpazarı
9.	OMM INN PANSİYON	Pansiyon		12	24	Eskişehir	Odunpazarı
10.	PARK DEDEMAN ESKİŞEHİR	Otel	5 Yıldızlı	129	257	Eskişehir	Odunpazarı
11.	ROOF GARDEN OTEL	Otel	4 Yıldızlı	57	121	Eskişehir	Odunpazarı
12.	SENNACITY OTEL	Otel	3 Yıldızlı	47	94	Eskişehir	Odunpazarı
13.	SOYİÇ OTEL	Otel	3 Yıldızlı	62	124	Eskişehir	Odunpazarı
14.	TASİGO HOTEL & RESORT	Otel	5 Yıldızlı	164	328	Eskişehir	Odunpazarı
15.	UYSAL TERMAL OTEL	Termal Otel	3 Yıldızlı	35	70	Eskişehir	Odunpazarı
16.	VENDOME HOTEL	Otel	3 Yıldızlı	19	38	Eskişehir	Odunpazarı

Kaynak: Eskişehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

8

EĞİTİM

8. Eğitim

Bu bölümde kentimizin eğitim hizmetleri hakkında bilgilere yer verilerek okul türleri, özel eğitim verileri ve öğrenci – öğretmen verileri hakkında bilgiler verilmiştir.

8.1. Eğitim Kurumları

8.1.1. Resmi Örgün Eğitim Verileri

13 okul türünün toplamda 123 örgün eğitim kuruma eşdeğer olarak görüldüğü tabloda öğrenci sayısı da 64619 a ulaşmıştır. Engelli öğrenci sayısı ise 502 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 33. Okul Türleri, Sayıları ve Öğrenci Sayısı

Sıra No	Okul Türü	Kurum Sayısı	Öğrenci Sayısı
1	Anaokulu	10	2241
2	Anasınıfı	48	2757
3	Özel Eğitim Anaokulu	1	57
4	İlkokul	41	18906
5	Özel Eğitim İO	2	90
6	Ortaokul	28	19003
7	İH Ortaokulu	5	1990
8	Özel Eğitim OO	2	106
9	Lise	17	11701
10	Meslek Lisesi	9	7438
11	İH Lisesi	2	794
12	Özel Eğitim Mesleki E.	2	166
13	Diğer(RAM, BİLSEM,HEM,OLG.)	4	0
	Toplam	123	64619

Kaynak : Eskişehir MEM

Ayrıca özel okullardaki verilerde de 39 adet kurum sayısına ulaşılmış olup 617 Öğretmen 3926 öğrenciye eğitim vermektedir.

Tablo 34. Özel Okullar

Sıra No	Okul Türü	Kurum Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen sayısı
1	Özel Anaokulu	21	951	127
2	Özel Anasınıfı	1	38	4
3	Özel İlkokul	2	273	38
4	Özel Ortaokul	3	713	75
5	Özel Lise	12	1851	369
6	Özel Meslek Lisesi	1	100	4
	Toplam	39	3926	617

Kaynak : Eskişehir MEM

8.2. Üniversiteler

İlimizde bulunan üç üniversiteden bir tanesi olan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ilçemiz sınırları içerisinde bulunmaktadır. Üniversitemizde 4 Enstitü, 12 Fakülte, 2 Yüksekokul, 4 Meslek Yüksekokulu bulunmaktadır. 2019 yılı itibari ile 30.166 öğrencimiz bu üniversitemizde eğitimine devam etmektedir.

Tablo 35. Enstitü, Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokul Sayıları ve Öğrenci Sayıları

	Enstitü Sayısı	Enstitü Öğrenci Sayısı	Fakülte Sayısı	Fakülte Öğrenci Sayısı	Yüksekokul Sayısı	Yüksekokul Öğrenci Sayısı	Meslek Yüksekokulu Sayısı	Meslek Yüksekokulu Öğrenci Sayısı	Toplam
Yıl									
2016	4	5426	11	23398	0		4	2288	31112
2017	4	5913	11	23962	0		4	2671	32546
2018	4	3810	11	25123	0		4	2560	31493
2019	4	2810	12	24867	2		4	2489	30166

Kaynak: ESOGÜ

8.2.1. Esogü Genel Toplam (Erkek/Kız) Öğrenci Sayıları

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde 1. Öğretim ve 2. Öğretim şeklinde öğretime devam edilmektedir. 2019 yılı itibari ile sadece bu öğretim programlarında 14.750 kız öğrenci, 18.812 erkek öğrenci genel toplamda ise 31.352 (Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Asistanları vb. dahil) öğrenci eğitimine devam etmektedir.

Tablo 36. Erkek/Kız Öğrenci Sayısı

	1.Öğretim			2.Öğretim			Toplam		
Yıl	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Toplam	Kız	Erkek	Genel
2016	10580	12562	23142	3210	5067	8277	13790	17629	31419
2017	11268	13220	24488	3482	5592	9074	14750	18812	33562
2018	10939	12748	23687	2966	5218	8184	13905	17966	31871
2019	10901	12545	23446	2898	5008	7906	13799	17553	31352

Kaynak: ESOGÜ

8.2.2. Özel Gereksinime İhtiyacı Olan Öğrenci Sayısı

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'ndeki özel gereksinime ihtiyacı olan öğrencilere de kolaylıklar sağlanarak eğitimlerine devam etmeleri sağlanmaktadır. 2016 yılında ki 23 öğrenci 2018 yılında 74 olarak son dört yıl içerisinde en yüksek rakama ulaşmış ancak öğrenci sayısı 2019 yılında 58 öğrenciye gerilemiştir.

Tablo 37. Esogü Engelli Öğrenci Sayıları

Yıl	Kız	Erkek	Toplam
2016	7	16	23
2017	11	31	42
2018	24	50	74
2019	17	41	58

Kaynak: ESOGÜ

8.2.3. Şehir Dışından Gelen Öğrenci Sayısı

İlçemizde bulunan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'ne 2019 yılında diğer şehirlerden gelen 27.383 öğrencinin dağılımı da gösterilmiştir.

Tablo 38. Şehir Dışından Gelen Öğrenci Sayısı / 2019

Sıra No	Geldiği İl	Öğrenci Sayısı	Sıra No	Geldiği İl	Öğrenci Sayısı	Sıra No	Geldiği İl	Öğrenci Sayısı
1.	Aksaray	155	25.	Giresun	249	49.	Mardin	309
2.	Ardahan	161	26.	Gümüşhane	170	50.	Muğla	282
3.	Balıkesir	850	27.	Hakkari	614	51.	Muş	263
4.	Bilecik	718	28.	Hatay	641	52.	Nevşehir	289
5.	Bingöl	74	29.	Isparta	198	53.	Niğde	207
6.	Bitlis	124	30.	Iğdır	82	54.	Ordu	424
7.	Bolu	190	31.	İstanbul	379	55.	Osmaniye	397
8.	Burdur	121	32.	İzmir	447	56.	Rize	215
9.	Bursa	1227	33.	Kars	273	57.	Sakarya	335
10.	Bayburt	84	34.	Kastamonu	196	58.	Samsun	542
11.	Batman	132	35.	Kayseri	371	59.	Siirt	108
12.	Bartın	100	36.	Kırklareli	289	60.	Sinop	144
13.	Çanakkale	196	37.	Kırşehir	467	61.	Sivas	467
14.	Çankırı	245	38.	Kocaeli	226	62.	Şanlıurfa	341
15.	Çorum	475	39.	Konya	793	63.	Şırnak	92
16.	Denizli	487	40.	Kütahya	592	64.	Tekirdağ	280
17.	Diyarbakır	345	41.	Kahramanmaraş	405	65.	Tokat	736
18.	Düzce	146	42.	Karaman	359	66.	Trabzon	727
19.	Edime	153	43.	Kırıkkale	483	67.	Tunceli	622
20.	Elazığ	229	44.	Karabük	98	68.	Uşak	190
21.	Erzincan	168	45.	Kilis	51	69.	Van	254
22.	Erzurum	461	46.	Mersin	566	70.	Yozgat	420
23.	Eskişehir	3554	47.	Malatya	319	71.	Yalova	64
24.	Gaziantep	275	48.	Manisa	531	72.	Zonguldak	206

Kaynak: ESOGÜ

8.3. Özel Eğitim Verileri

Özel Eğitim verilerinde özel gereksinime ihtiyaç duyan bireyler için 19 kurumun hizmet vererek bu alanda önemli bir görevi üstlenmektedirler.

Tablo 39. Özel Eğitim Kurumları

Kurum Türü	Kurum Sayısı
Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi	19
Özel Öğrenci Yurdu	22
Özel Öğretim Kursu	26
Özel Muhtelif Kurslar	43
Özel Motorlu Taşıt Sürücü Kursları	22
Toplam	132

Kaynak : Eskişehir MEM

8.4. Kent İçi Okuma Yazma Durumu

Odunpazarı ilçesinde okuma yazma durumunun 2019 yılındaki 14 yaş ve üzerindeki 332.055 kişisi incelendiğinde; İlçede yaşayan bireylerin okuma yazma bilmeme durumları her iki cinsiyette de yaş ilerledikçe artmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerin %88'i kadındır.

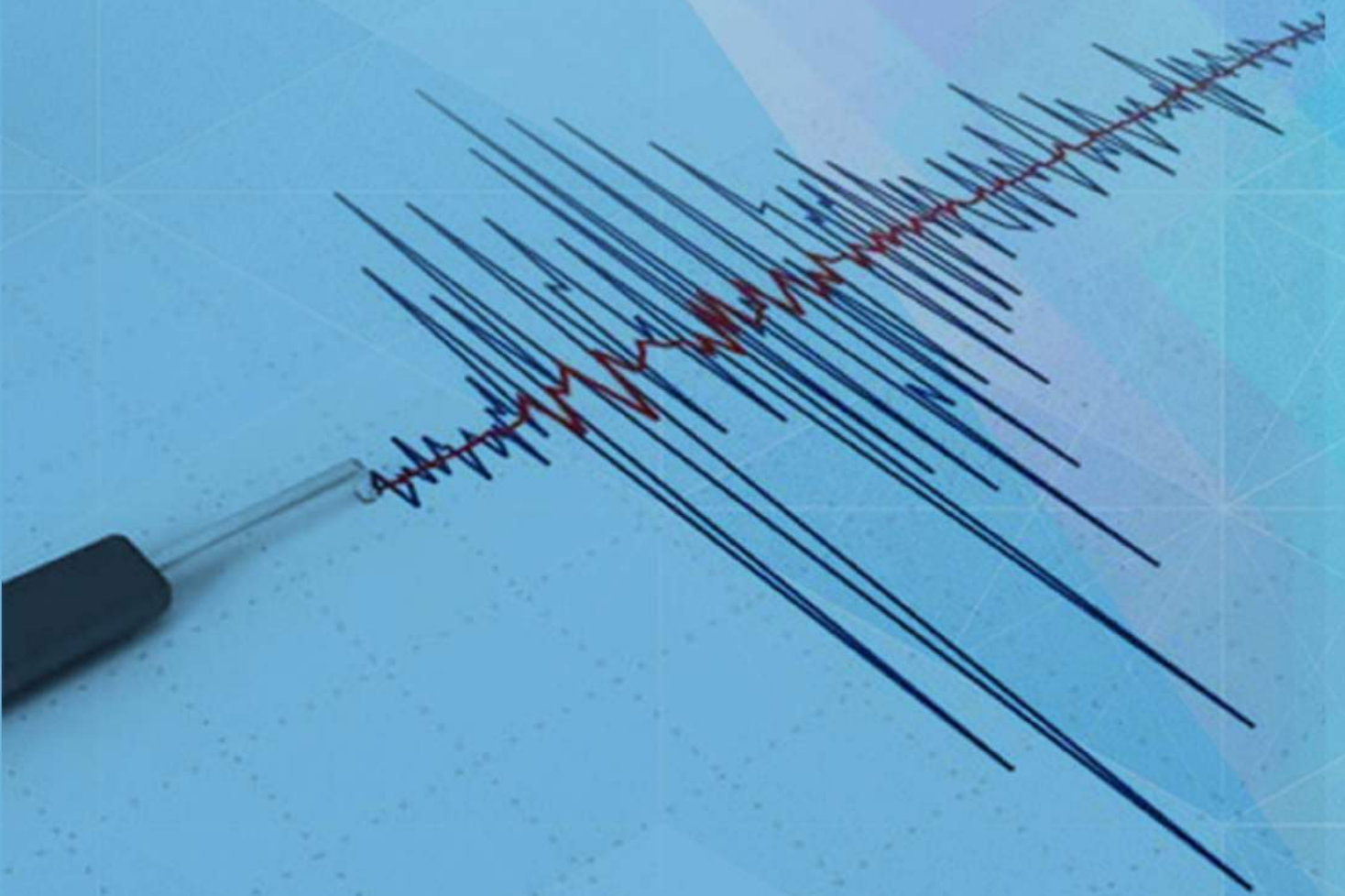
Tablo 40. Odunpazarı İlçesinde Yaşayan 14 Yaş ve üzeri Bireylerin Okuma Yazma Durumları

Yaş Grupları	Okuryazar Değil		Okuryazar ve Üzeri		Bilinmeyen*		Toplam
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
14-24	11	5	30890	31255	113	101	62375
25-44	311	118	61654	62070	435	413	125001
45-64	816	142	51164	48897	751	647	102417
65 +	3084	315	20086	17887	503	387	42262
Toplam	4222	580	163794	160109	1802	1548	332055

* Okuryazarlık durumuyla ilgili bilgi eksikliği bulunan bireyler Kaynak :Tüik

9

DEPREMSEL v.b. OLAYLAR

9. Deprem, Sel vb. Olaylar

İlçemizde 2016-2019 yılları arasında 60 adet fırtına, yangın, sel, yıldırım düşmesi, su baskını gibi benzeri olay gerçekleşmiştir. Bu olaylar nedeni ile de işyerleri, konutlar ve tarımsal araziler zarar görmüştür.

Tablo 41. İlçedeki Sel, Yıldırım Düşmesi Vb. Olaylar

Yıl	Sıra No	Olay Türü	Mahalle	Hasar Gören Yapı Türü	Etkilenen Konut- İşyeri
2016	1.	Yangın	Paşa	Dernek	0
	2.	Yangın	Paşa	Dernek	0
	3.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	4.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	5.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	6.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	7.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	8.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	9.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	10.	Yangın	Paşa	İşyeri	1
	11.	Yangın	Paşa	Konut	1
2018	12.	Yangın	Cunudiye	Konut	1
	13.	Su Baskını	Gültepe	Garaj	0
	14.	Su Baskını	Yeşiltepe	Konut	1
	15.	Kaya Düşmesi	Yörükçıkırka	Depo	Söz Konusu Alan Afete Maruz Bölge Kapsamına Alınmıştır.
	16.	Fırtına	Çankaya	Konut	2
	17.		Çankaya	Konut	
	18.	Yıldırım	Yahnıkapan	Depo	0
	19.	Yangın	Gündoğdu	Konut	1
2019	20.	Yangın	Akçağlan	Konut	1
	21.	Yangın	Gündoğdu	Konut	2
	22.		Gündoğdu	Konut	
	23.	Sel Su Bas	Ağapınar, Çavlum, Çerkezkireç, İmişehir, Kalkanlı, Karaçay, Karatepe, Karahüyük, Yahnıkapan, Türkmentokat, Kıravdan, Sevinç		0
	24.	Sel/Su Bas.	Kireç	Kuruluk	
	25.	Sel/Su Bas.	Kireç	Bahçe Duvarı	
	26.	Sel/Su Bas.	Kireç	Depo	

27.	Sel/Su Bas.	Yahnıkapan	-	
28.	Sel/Su Bas.	Türkmentokat	Tarımsal Ve Tarım Malz.	
29.	Sel/Su Bas.	İmişehir	Tarımsal Ve Tarım Malz.	
30.	Yıldırım	Gündoğdu	Konut	12
31.		Gültepe	Konut	
32.		Gültepe	Konut	
33.		Gültepe	Konut	
34.		Gültepe	Konut	
35.		Gültepe	Konut	
36.		Gültepe	Konut	
37.		Gültepe	Konut	
38.		Gültepe	Konut	
39.		Gültepe	Konut	
40.		Gültepe	Konut	
41.		Emek	Konut	
42.	Sel Su Bas	71 Evler	Konut	8
43.	Sel Su Bas	71 Evler	Konut	
44.	Sel Su Bas	71 Evler	Konut	
45.	Su Baskını	71 Evler	Konut	
46.	Su Baskını	71 Evler	Konut	
47.	Su Baskını	71 Evler	Konut	
48.	Su Baskını	Emek	Konut	
49.	Su Baskını	Ağapınar	Konut	
50.	Su Baskını	71 Evler	Bodrum Kat	
51.	Su Baskını	71 Evler	Bodrum Kat	
52.	Su Baskını	71 Evler	Garaj	
53.	Su Baskını	71 Evler	Garaj	
54.	Su Baskını	71 Evler	Garaj	
55.	Su Baskını	71 Evler	Garaj	
56.	Su Baskını	71 Evler	Garaj	
57.	Su Baskını	71 Evler	Garaj	
58.	Su Baskını	71 Evler	İnşaat	
59.	Yangın	Şirintepe	Konut	2
60.		Şirintepe	Konut	

Kaynak : İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü

*2017 yılında ise Odunpazarı İlçesinde bu şekilde olayların olmadığı arşiv kayıtlarından da anlaşılmıştır.

NOT: İlimiz merkezli olarak son yüzyılda meydana gelen en büyük deprem **20.02.1956** tarihinde merkez üssü Eskişehir olan 6.4 büyüklüğündeki depremdir. İl merkezinde 401 yapı, ilçe ve mahallelerde 1244 yapı yıkılmış veya hasara uğramıştır. Tepebaşı İlçesi Kozkayı Köyünde 1 vatandaşımız enkaz altında kalarak hayatını kaybetmiştir. 115 hayvan telef olmuştur.

17.08.1999 Marmara Depremi 7.6 büyüklüğünde meydana gelmiş olup merkez üssü Gölcük - Kocaeli'dir. Marmara Depremi sonucunda İlimizdeki yapılarda da az, orta ve ağır derecede hasarlar oluşmuştur. Tepebaşı İlçesi Yeni ve Hoşnudiye Mahallelerinde depremde hasar görmüş 2 bina yıkılmış olup, enkaz altında kalanlardan 33 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

12.11.1999 Düzce Depremi 7.2 büyüklüğünde olup merkez üssü Düzce'dir. Düzce Depremi sonucunda da ilimizdeki yapılarda az, orta ve ağır derecede hasarlar oluşmuştur. Can kaybı olmamıştır.

10

KONUT YAPISI

10. Konut Yapısı

10.1. Afet Riskli Alanlardaki Dönüştürülen Bina Sayısı

Odunpazarı İlçesi, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki kanun gereğince riskli yapı olarak belirtilen binaların mahalle bazında sayısı verilmiş olup genel toplamda 58 işyeri niteliği ile birlikte 2016 ve 2019 yılları arasında 1375 bina bu kapsamda değerlendirilmiştir. Emek mahallesi bu kapsamda 395 bina ile dönüşümden en fazla yaralanan mahalle olmuştur. 2019 yılına gelindiğinde dönüşüm hızının azaldığı da tüm mahalleler bazında görülebilmektedir.

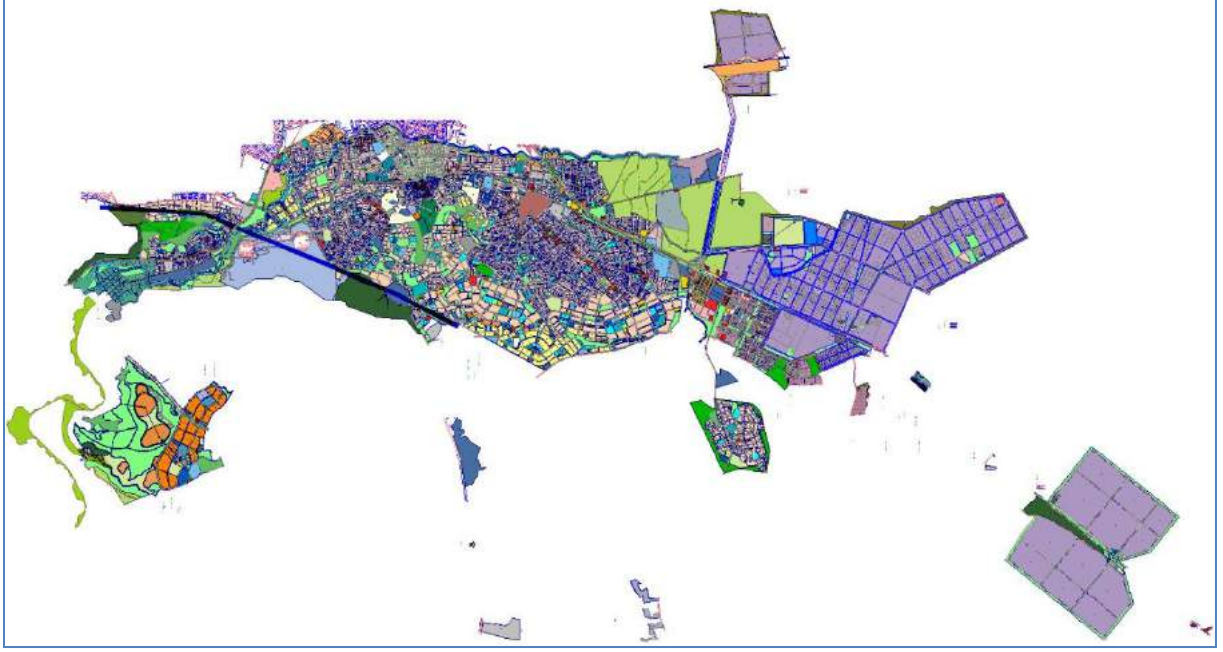
Tablo 42. Afet Riskli Alanlardaki Dönüştürülen Bina Sayısı

Mahalle Adı	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı	Mahalle Bazında Toplam
Akarbaşı	11	4	5	5	25
Akcamı	-	5	-	-	5
Akçağlan	3	2	-	-	5
Alanönü	3	-	-	-	3
Arifiye	6	6	-	1	13
Büyükdere	45	31	24	9	109
Çamlıca	-	1	-	-	1
Çankaya	1	-	-	-	1
Cunudiye	3	3	-	2	8
Dede	-	12	-	-	12
Deliklitaş	7	6	5	-	18
Emek	184	108	81	22	395
Erenköy	5	2	7	1	15
Gökmeydan	29	17	6	3	55
Göztepe	9	2	2	1	14
Gültepe	62	33	20	3	118
Huzur	12	1	2	-	15
İstiklal	13	7	7	8	35
Kırmızıtoprak	21	16	15	4	56
Kurtuluş	21	12	7	5	45
Orhangazi	16	32	23	2	73
Orta	1	1	-	-	2
Osmangazi	28	9	6	3	46
Sümer	9	9	1	2	21
Vişnelik	4	8	9	3	24
Yenidoğan	4	3	7	1	15
Yıldıztepe	50	24	10	3	87
71 Evler	59	46	43	11	159
Yıllık Toplam	606	400	280	89	1375

Kaynak : Odunpazarı Belediyesi

Son dört yıldaki azalış 606 riskli yapıdan; 89 riskli yapıya doğru %85.31 (517 azalan) oranında kendini göstermiştir.

Resim 3. Odunpazarı İlçesi Fonksiyon Alanları

Kaynak: Odunpazarı Belediye Başkanlığı

10.2. İlçede Satışı Yapılan Konut Sayısı

Odunpazarı İlçesinde yıllık ve aylık olarak satışı gerçekleşen konut satışları 2016 dan 2019 yılına kadar azalarak gerçekleşmiştir. Bu son 4 yıl içerisinde 2000'e yakın konut satışının azaldığı görülmektedir. Satış yoğunluğunun gerçekleştiği aylar da ise yılsonuna yakın ayların tercih edildiği de dikkat çekmektedir.

Tablo 43. Satış Yapılan Konut Sayısı

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
Konut Satış Sayıları	2016 Yılı	699	707	971	802	815	914	704	1014	895	1107	1053	1227	10908
	2017 Yılı	787	836	955	1007	965	799	990	1079	1057	966	987	1175	11603
	2018 Yılı	762	759	792	784	842	961	905	851	919	934	555	765	9829
	2019 Yılı	434	422	670	687	546	373	710	913	1008	990	940	1277	8970

Kaynak: TÜİK

11

SPOR YAŞAMI VE KÜLTÜRÜ

11. Spor Yaşamı ve Kültürü

Tarih boyunca belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak; önceleri boş zaman faaliyeti çerçevesinde, şu anda bazılarınca meslek haline getirilen spor; sosyal, ekonomik, politik ve hukuki kurallara göre değişik gayeler için kullanılmaktadır. Spor "Toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı, kültürel bir olgu" olarak tanımlanmaktadır.¹² Bu nedenle kentimizdeki spor yaşamı ve olgusu da tarihsel bir süreç içerdiğinden spor kültürümüzü ele alarak Eskişehirspor özelinde incelemek gerekmektedir.

11.1 ES – ES

Eskişehirspor 19-Haziran-1965 tarihinde kurulmadan önce Eskişehir’i futbolda başarıyla temsil eden Milli Lig’de forma giyen Eskişehir kökenli futbolcular (Süreyya Özkefe, Abdullah Matay, Basri Dirimlili, Fehmi Sağinoğlu, Ergün Ercins, Muzaffer Sipahi, Ayhan Aşut, Ersen Uzuntuna, Bilal Arular, Orhan Atmacan, Yalçın Atabay, Şevket Demirtepe, Naci Özkaya...) ile mahalli ve profesyonel ligde oynayan takımlar da vardı. Akademi Gençlik, İdmanyurdu ve Yıldıztepe kulüplerinin birleşmesiyle dönemin Futbol Federasyonu Başkanı Orhan Şeref Apak’ta elinden gelen desteği göstererek Eskişehirspor’umuz takvim yaprakları 19-Haziran-1965’i gösterdiği gün resmen kurulmuştur.

Siyah –Kırmızı renklerden oluşan ES-ES takımının amblemi de asıl mesleği Teknik Ressamlık olan Selahattin Vapur, Başkan Aziz Bolet’in eskizlerinden yararlanarak

¹² Mustafa Erkal, Sosyolojik Açından Spor, Der Yyn. .1982, s. 119.

amblemimizi hazırlanmıştır. Armadaki 3 yıldız Akademi Gençlik, İdmanyurdu ve Yıldıztepe kulüplerini temsil etmektedir. ¹³ Takımın ilk formaları da Fransa'dan yaptırılıp Eskişehir'e yollanmıştır. Kolları ve yakalarında siyah şerit bulunan kırmızı forma ve siyah şort ile nice başarılarla imza atan takım o dönemlerde Kırmızı Şimşekler lakabını almıştır.

Anadolu'ya şampiyonluk kupası getiren ilk şehir Eskişehir olma özelliğini taşıyan ve 1940 yılında, Gruplar Şampiyonu Eskişehir Demirspor ile Milli Küme Şampiyonu Fenerbahçe takımı Türkiye Şampiyonluğu için karşı karşıya gelmiştir. Futbol otoriteleri Eskişehir Demirspor'a şans vermeyip, Fenerbahçe'nin antrenman havasında maç yaparak farklı galip geleceğini düşünülürken 22-Eylül-1940 tarihinde Ankara 19-Mayıs stadında oynanan 0-0'lık maçın rövanşında Eskişehir Demirspor Fenerbahçe'yi 3-1 yenerek Türkiye Şampiyonu olmuştur. Bu maçın tarihi bir önemi ise, Anadolu'ya şampiyonluk kupasını getiren ilk ilin Eskişehir olmasıdır.

11.2. Spor Tesisleri

İlçede farklı niteliklere sahip 13 adet spor tesisi bulunmaktadır. Spor Salonu, Yüzme Havuzu, Sentetik Saha, Atış Poligonu ve Antreman Sahaları şeklinde tesisler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 44. İlçedeki Spor Tesisleri

Sıra No	Spor Tesis Adı	Açık Mı?/ Kapalı Mı?	Saha/Salon Yapılan Spor Dalları	Tesisin cinsi	Seyirci Kapasitesi	Tesis Özelliği	Adresi
1.	Porsuk Spor Salonu	Kapalı	HentbolTaekwondo Güreş Voleybol Karate	Spor Salonu	2500	Sentetik Zemin	Büyükdere Mah.Elveren Sk.No:1-Odunpazarı-Eskişehir
2.	Gökmeydan Spor Salonu	Kapalı	Basketbol Hentbol	Spor Salonu	500	Ahşap Parke Zemin	Gökmeydan Mah.Kağıthane Sk.No:49.- Odunpazarı-Eskişehir
3.	Şehit Anıl Gül Spor Salonu	Kapalı	Basketbol Voleybol Hentbol	Spor Salonu	3000	Merkez Salon Hentbol) 4 Adet Antrenman Salonu (Cimnastik) (Taekwondo Karete) (Güreş Judo) (Basketbol Badminton)	Yenikent Mah.Necdet Yıldırım Sk.No:13- Odunpazarı / Eskişehir
4.	Kapalı Yüzme Havuzu	Kapalı	Yüzme	Olimpik Yüzme Havuzu	1000	10 Parkurlu Olimpik Yüzme Havuzu (25x50 M), 6 Parkurlu Isınma Havuzu (16x25 M) , Çırpınma Havuzu (6x16 M),	Yenikent Mah.Necdet Yıldırım Sk.No:11- Odunpazarı / Eskişehir

¹³ Eskişehirspor Kulüp Başkanlığı

5.	Odunpazarı Gençlik Merkezi	Kapalı		Gençlik Merkezi		Çok Amaçlı Salon (Basketbol, Voleybol) 350 Kişi Kapasiteli Gösteri Salonuna Dönüştürülebilen Salon (1 Adet) Resim, Heykel, Ve Yöresel El Sanatları Etkinliği İşliği (6 Adet) Seminer Odası (2 Adet) Ses Kayıt Odası (2 Adet)	Büyükdere Mah.Elveren Sk.No:1/1-Odunpazarı-Eskişehir
6.	Eskişehir Gençlik Merkezi (Kiralanan)	Kapalı	Bigisayar-Dikiş-Halk Oyunları-Saz-Ney- Gitar-Takı Tas.-Tiyatro-Almanca- Satranç-Keman-Thm-Resim	Gençlik Merkezi	-	5 Kat	Arifiye Mah.Postane Sk.No:10-Odunpazarı-Eskişehir
7.	Abdurrahman Temel Sentetik Saha	Açık	Futbol	Futbol Sahası	500	Sentetik Çim Saha	Büyükdere Mah.Fakülte Sk.No:9-Odunpazarı- Eskişehir
8.	Necdet Yıldırım Çim Saha	Açık	Futbol	Futbol Sahası	500	Çim Saha	Büyükdere Mah.Fakülte Sk.No:9-Odunpazarı- Eskişehir
9.	Üniversite Evleri Sentetik Futbol Sahası	Açık	Futbol	Futbol Sahası	240	Sentetik Çim Saha	Gültepe Mahallesi Ballı Sk.No:4 Odunpazarı / Eskişehir
10.	Kanlıpınar Atış Poligonu	Açık	Atıcılık	Atıcılık Tesisi	60	Atış Poligonu	Kanlıpınar Mahallesi 335. Sokak No: 11- Odunpazarı- Eskişehir
11.	Hasırca Gençlik Kampı	Açık-Kapalı	Gençlik Kampı	Gençlik Kampı	330 Yatak Kapasiteli	Sentetik	Akkaya Mahallesi Akkaya Sk. No:31 - Odunpazarı -Eskişehir
12.	Şehit Anıl Gül Spor Salonu Antrenman Salonu	Kapalı		4 Adet Antrenman Salonu	-	Sentetik	Yenikent Mah.Necdet Yıldırım Sk.No:13- Odunpazarı / Eskişehir
13.	Porsuk Spor Salonu Antrenman Salonları	Kapalı	Güreş- Boks- Atıcılık	2 Adet Antrenman Salonu	-	Sentetik	Büyükdere Mah.Fakülte Sk.No:9- Odunpazarı- Eskişehir

Kaynak: Eskişehir Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü (2017)

11.3. Kulüpler

2016-2019 yılları arasında kurulan spor kulüp sayıları da tablomuzda gösterilmiştir. 2019 yılında 9 kulüp, 2018’de 16 kulüp, 2017’de 5 kulüp kurulurken 2016 yılında ise 17 kulüp kurulmuştur.

Tablo 45. Kulüp Sayısı

Yıl	2019	2018	2017	2016	2016-2019 Toplam
Sayı	9	16	5	17	47

Kaynak: Eskişehir Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü

11.4. Lisanslı Sporcu Sayısı

İlçedeki 89 spor kulübünün lisanslı ve faal sporcu sayıları da tabloda gösterilmiştir. İlçedeki bu spor kulüplerinde 19.383 erkek lisanslı sporcunun yanı sıra 13.425 kadın lisanslı sporcu bulunmaktadır. Toplam lisanslı sporcu 32.808 dir.

Tablo 46. Kulüplerdeki Sporcu Sayısı

Lisanslı			Faal		
Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
19.383	13.425	32.808	105	103	208

Kaynak: Eskişehir Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü

11.5. Yerel Yönetim ve Spor

Yerel yönetimler mevcut mevzuat gereği tüm branşlarda ayni ve nakdi yardım, malzeme desteği, araç servis desteği ve spor tesislerini kullanım imkanı sağlamaktadır. Ayrıca Belediyemiz bünyesinde çalışma yapılan tesisler ve sporcu sayıları da tablolarda belirtilmiştir.

Türk Telekom Ek Hizmet Binası Spor Salonu

Pilates, Step – Aerobik, Zumba, Bale ve Country Dance dersleri verilmekte olup Ocak ve Eylül ayında yılda 2 dönem olarak kayıt alınmaktadır.

Tablo 47. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 1

Pilates: 150 Kursiyer	Step – Aerobik: 450 Kursiyer
Zumba: 80 Kursiyer	Bale: 80 Kursiyer
Country Dance: 16 Kursiyer	

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Emek Spor ve Dans Merkezi

Pilates ve Çocuk Cimnastiği dersleri verilmekte olup Ocak ve Eylül ayında yılda 2 dönem olarak kayıt alınmaktadır.

Tablo 48. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 2

Pilates: 200 Kursiyer
Çocuk Cimnastiği: 50 Kursiyer

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Büyükdere Spor ve Dans Merkezi

Pilates ve Çocuk Cimnastiği Pilates dersleri verilmekte olup Ocak ve Eylül ayında yılda 2 dönem olarak kayıt alınmaktadır.

Tablo 49. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 3

Pilates: 200 Kursiyer
Çocuk Cimnastiği: 50 Kursiyer

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Sultandere Selami Vardar Spor ve Dans Merkezi

Pilates ve Çocuk Cimnastiği dersleri verilmekte olup Ocak ve Eylül ayında yılda 2 dönem olarak kayıt alınmaktadır.

Tablo 50. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 4

Pilates: 100 Kursiyer
Çocuk Cimnastiği: 30 Kursiyer

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Erdal İnönü Spor ve Dans Merkezi

Pilates ve Yoga dersleri verilmekte olup Ocak ve Eylül ayında yılda 2 dönem olarak kayıt alınmaktadır.

Tablo 51. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 5

Yoga: 400 Kursiyer

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Orhangazi Spor ve Dans Merkezi

Pilates ve Çocuk Cimnastiği dersleri verilmekte olup Ocak ve Eylül ayında yılda 2 dönem olarak kayıt alınmaktadır.

Tablo 52. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 6

Pilates: 150 Kursiyer

Çocuk Cimnastiği: 40 Kursiyer

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Tenis Yoga Merkezi

Yoga dersleri verilmekte olup Ocak ve Eylül ayında yılda 2 dönem olarak kayıt alınmaktadır.

Tablo 53. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 7

Yoga: 80 Kursiyer

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Hasan Doğan Spor Tesisi

Bölgemizde bulunan 25 Futbol kulübüne antrenman ve müsabaka olanağı sağlanmaktadır.

Tablo 54. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 8

Futbol: 600 Sporcu

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Mehmet Terzi Spor Salonu

Voleybol, Basketbol ve Taekwondo branşlarında yaz okulu kursiyerlerine ve lisanlı sporculara antrenman ve müsabaka olanağı sağlanmaktadır.

Tablo 55. Odunpazarı Belediyesi Spor Merkezleri 9

Voleybol: 110 Sporcu

Basketbol: 160 Sporcu

Taekwondo: 100 Sporcu

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Not: Kursiyer ve sporcu sayıları yıl içerisinde toplam kayıt yapılan kişi sayıdır. 2019

12

SAĞLIK VE GÜVENLİK VERİLERİ

12. Sağlık ve Güvenlik Verileri

12.1. Sağlık Tesisleri

12.1.1. Hastaneler

İlçede Sağlık Bakanlığı Hastanesi 2 adet olup ; 1105 yataklı Şehir Hastanesi ve 8 yatak kapasiteli Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesidir. Ayrıca 1010 yataklı Eskişehir Osmangazi Ünv. Eğitim Uygulama ve Araştırma Hastanesi bulunmaktadır. Özel hastaneler ise 46 yatak ve 35 yatak kapasitelidir. Bu 5 hastanenin toplam yatak sayısı 2204 tür.

Tablo 56. Hastaneler

	Hastane Adı	Yatak Sayısı
Sağlık Bakanlığı Hastaneleri	Eskişehir Şehir Hastanesi	1105
	Eskişehir Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi	8
Üniversite Hastanesi	Eskişehir Osmangazi Ünv. Eğitim Uygulama ve Araştırma Hastanesi	1010
Özel Hastaneler	Özel Anadolu Hastanesi	46
	Özel Ümit Vişnelik Hastanesi	35
Toplam	5	2204

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

12.1.2. Aile Sağlık Merkezleri

İlçede 14 adet Aile Sağlığı Merkezi bulunmaktadır.

Tablo 57. Aile Sağlık Merkezleri

Aile Sağlığı Merkezi Adı / Bölgesi	Aile Sağlığı Merkezi Adı / Bölgesi
71 Evler Aile Sağlığı Merkezi	Musa Önce Aile Sağlığı Merkezi
Akpınar Aile Sağlığı Merkezi	Odunpazarı Aile Sağlığı Merkezi
Alanönü Aile Sağlığı Merkezi	Orhangazi Aile Sağlığı Merkezi
Büyükdere Aile Sağlığı Merkezi	Osmangazi Aile Sağlığı Merkezi
Emek Aile Sağlığı Merkezi	Sultandere Aile Sağlığı Merkezi
Ertaş Aile Sağlığı Merkezi	Şahintepesi Aile Sağlığı Merkezi
ESOGÜ Aile Sağlığı Merkezi	Adalar Aile Sağlığı Merkezi
Gökmeydan Aile Sağlığı Merkezi	Örnek Aile Sağlığı Merkezi
Gökmeydan Çarşı Aile Sağlığı Merkezi	İstiklal Aile Sağlığı Merkezi
Ihlamurkent Aile Sağlığı Merkezi	Vişnelik Aile Sağlığı Merkezi
Vadişehir Aile Sağlığı Merkezi	Yenikent Aile Sağlığı Merkezi
Kemal-Nurhan Aile Sağlığı Merkezi	Zümrüt Aile Sağlığı Merkezi
Kırmızıtoprak Aile Sağlığı Merkezi	Yıldıztepe Aile Sağlığı Merkezi
Kurtuluş Aile Sağlığı Merkezi	Ömür Aile Sağlığı Merkezi

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

12.1.3. Özel Poliklinikler

Odunpazarı ilçesinde 2. Basamak sağlık kuruluşlarından olan özel poliklinik 3 adet bulunmaktadır.

Tablo 58. Özel Poliklinikler

2. Basamak Sağlık Kuruluşları	Özel Poliklinik Adı
	Özel Ümit Tıp Merkezi
	Özel Esk. Göz. HAst. Dal Merkezi
	Özel Elifana Çocuk Sağl. Dal Merk.

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

12.2. Sağlık personeli

2018 yılı sonu verilerine göre ;1.799 hekim , 3.378 hemşire ve 7.488 diğer personel ile birlikte 12.665 sağlık personeli kentimize hizmet vermektedir.

12.2.1. Hekim Sayısı

Uzman hekim sayısı 999 iken pratisyen hekim 800’ dür. Genel toplamda hekim sayısı olarak ise 1.799’ dur.

Tablo 59. Hekim Sayısı

Hekim Sayısı	Uzman Hekim	Pratisyen Hekim+ Asistan
	999	800

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

12.2.2. Hemşire Sayısı

Hemşire sayısı ; hemşire ve ebe olarak görev yapmakta olan 3.378 personel bulunmaktadır.

Tablo 60. Hemşire Sayısı

Hemşire Sayısı	Hemşire + Ebe
	3.378

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

12.2.3. Diğer Personel Sayısı

Yine sağlık kuruluşlarımızda çeşitli görevlerde çalışmakta olan diğer personel ise 7.488’ dir.

Tablo 61. Hastanelerde Çalışan Diğer Personel Sayısı

Diğer Personel Sayısı	Diğer Personel
	7.488

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

12.3. Kentte En fazla Görülen Hastalıklar

Kentimizde en fazla görülen hastalıklar; 1.907 dolaşım sistemi hastalığı, 1.327 tümörler ve 657 solunum sistemi hastalığı ile en çok görülen hastalıklar şeklindedir.

Tablo 62. Kentte En Fazla Görülen Hastalıklar

Niteliği	Sayısı	%
Dolaşım Sistemi Hastalıkları	1.907	0,33
İyi Huylu ve Kötü Huylu Tümörler	1.327	0,23
Solunum Sistemi Hastalıkları	657	0,11
Sinir Sistemi ve Duyu Organları Hastalıkları	372	0,07
Endokrin, Beslenme ve Metabolizma Hastalıkları	436	0,08
Dışsal Yaralanma Nedenleri ve Zehirlenmeler	274	0,05
Diğer	745	0,13
Toplam	5.718	
Daimi İkametgah	Eskişehir	

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü (2018)

12.4. Bulaşıcı Hastalık Vakaları ve Aşı Verileri

Tablo 63. Odunpazarı İlçesi Bulaşıcı Hastalıklar Vaka Sayıları

	2016	2017	2018	2019
Akut Viral Hepatitler	0	0	0	0
Hepatit A	0	0	0	4
Hepatit B	0	0	0	2
Hepatit C	2	1	0	0
Hepatit D	1	0	0	0
Hepatit E	0	0	0	0
Hepatit G	0	0	0	0
Bruselloz	23	21	16	26
Difteri	0	0	0	0
Su Çiçeği	24	79	107	57
Kızamık	0	0	0	1
Kolera	0	0	0	0
Meningokoksik Menenjit	0	1	0	0
Sıtma	1	0	0	0
Tetanoz	0	1	0	0
Tifo	0	0	0	0
Tüberküloz	49	34	35	33
Çiçek	0	0	0	0
Influenza [grip]	1	1	10	26
Tularemi	1	0	0	0
Epidemik Tifüs	0	0	0	0
İnvaziv Pnomokokkal Hastalıklar	0	0	2	0
Dizanteri	0	0	0	0

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

Tablo 64. Odunpazarı İlçesi Aşı Verileri

AŞI	2016	2017	2018	2019
DaBT-İPA-Hib AŞISI	20.067	19.781	19.607	18.724
DaBT-İPA	4.249	4.260	4.523	4.606
KPA	20.083	19.858	19.499	18.023
OPA	11.841	12.663	11.977	11.690
KKK	9.202	6.553	8.403	10.491
PPD	1.492	475	716	1.580
BCG Aşısı	5.042	4.885	4.883	4.590
Hepatit-B Aşısı	16.448	16.754	18.814	17.572
Hepatit-A Aşısı	10.136	10.002	10.180	11.405
Su Çiçeği Aşısı	5.065	5.068	4.854	4.684
Okul Td Aşısı	4.879	4.895	4.836	4.495
Diğer Td	8.378	10.003	10.257	9.345
15-49 Yaş Kadın Td Aşısı	6.751	6.676	6.692	6.595
Kuduz Aşısı	2.742	3.351	4.147	4.341
Konjuge Menengokok Aşısı (ACWY)	4.246	3.865	3.570	4.031

Kaynak : Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü

13

ÇEVRE VE ATIK

13. Çevre ve Atık

13.1. Hava Kalitesi

Odunpazarı İlçesinde toz 10 ya da diğer adıyla partiküler madde (pm10) ortalamaları 2019 yılı için 48,0 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 65. İlçe Hava Kalitesi Verileri

2019	Ortalama PM10 (µg/m3)	Ortalama SO2 (µg/m3)	Ortalama CO(µg/m3)	Ortalama NOX(µg/m3)
Ocak	20,7	15,3	546,1	60,3
Şubat	29,3	15,6	588,5	52,3
Mart	32,4	14,1	497,7	49,1
Nisan	28,5	9,2	428,3	41,7
Mayıs	52,3	5,2	250,2	27,4
Haziran	39,4	1,5	256,0	30,9
Temmuz	40,9	2,4	263,7	51,0
Ağustos	39,7	2,2	322,6	50,1
Eylül	51,1	4,6	367,9	93,2
Ekim	66,1	6,5	669,2	100,0
Kasım	107,9	13,5	1057,9	169,7
Aralık	46,7	12,4	641,0	109,3
2019 Yılı Ortalama	48,0	8,0	490,2	69,8

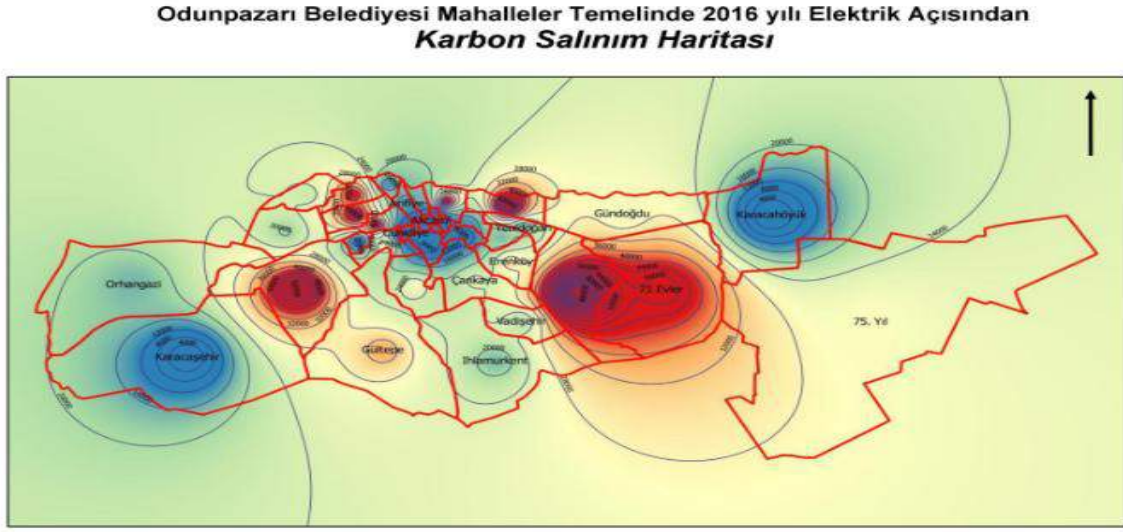
Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

13.1.1. Karbon Salınım Haritası

Hava kirliliğinin ve küresel ısınmanın sonuçlarının farkında olan Odunpazarı Belediyesi var olan tehlikeyi öngörerek Odunpazarı Bölgesi'nin 2016 yılı için “Elektrik tüketimi”, “Doğalgaz tüketimi” , “Elektrik ve Doğalgaz (toplam) tüketimine” göre Karbon Salınım Haritaları hazırlamıştır.¹⁴

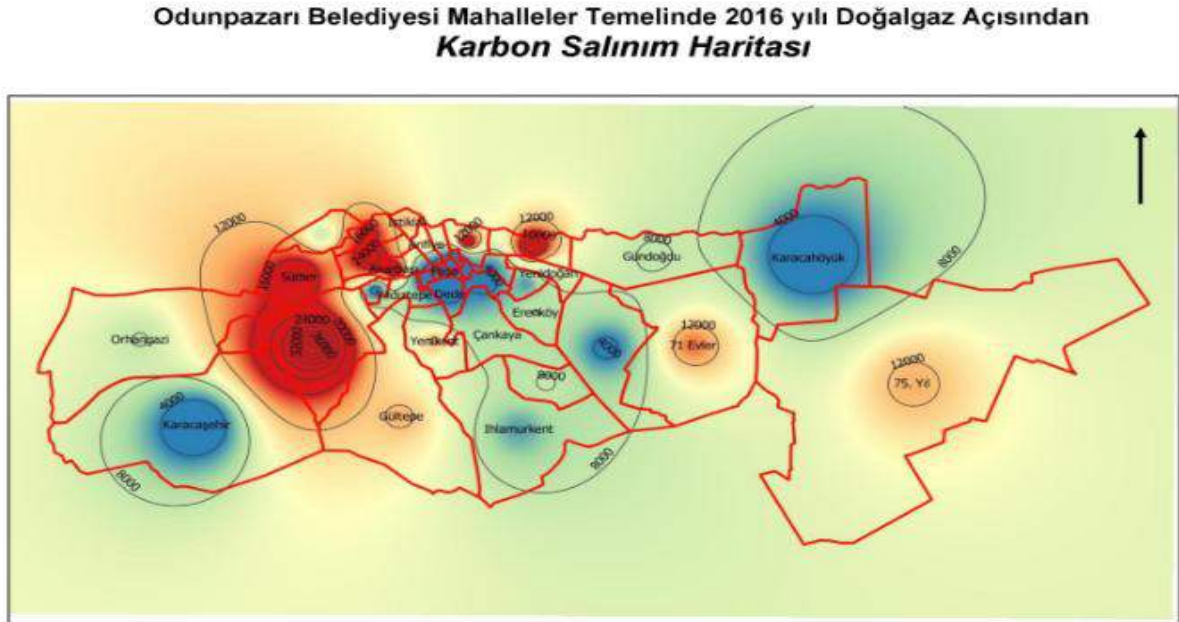
¹⁴ Odunpazarı Belediyesi /Temizlik İşleri Müdürlüğü

2016 yılı Elektrik Tüketimine göre Karbon Salınım Haritası'nda Emek ve Büyükdere Mahallelerinde yüksek karbon salınım değeri olduğu anlaşılmaktadır.

Resim 3. Elektrik Açısından Karbon Salınım Haritası

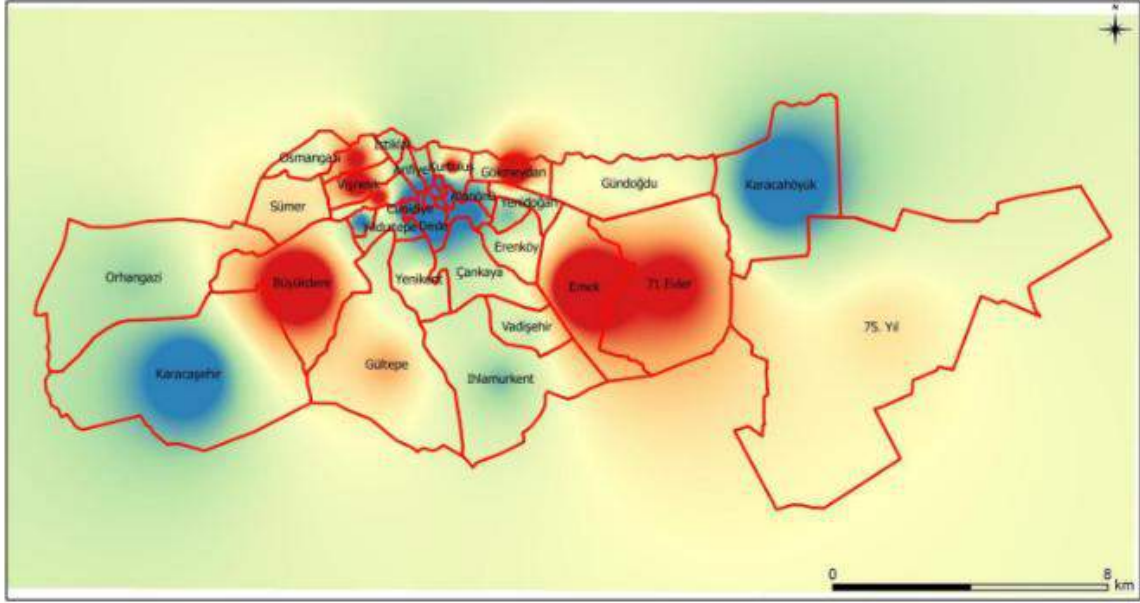
Doğalgaz Tüketimine göre Karbon Salınım Haritası'nda ise Sümer Mahallesi'nde yüksek karbon salınım değeri olduğu tespit edilmiştir.

Resim 4. Doğalgaz Açısından Karbon Salınım Haritası

Elektrik+Doğalgaz Tüketimine göre Karbon Salınım Haritası'nda yüksek Karbon salınım değeri olan mahalleler ise Emek, 71 Evler, Büyükdere, Vişnelik, Gökmeydan olmuştur.

**Odunpazarı Belediyesi Mahalleler Temelinde 2016 yılı Elektrik+Doğalgaz Açısından
Karbon Salınım Haritası (Toplam)**

Resim 5. Elektrik-Doğalgaz Açısından Karbon Salınım Haritası (Toplam)

13.1.2. Yeşil Alan Miktarı

Odunpazarı Belediyesi olarak 2016-2019 yılları arasında toplam 803.145 m² lik alanda yeni park ve yeşil alan üretilmiş ve ıslah edilmiştir.

Tablo 66. Yeşil Alan Miktarı

Sıra No	Yapılan Çalışma	2016	2017	2018	2019	Toplam
1.	Yeni Yapılan Park ve Yeşil Alan Çalışmaları (m2)	160.890	156.263	129.665	180.300	627.118
2.	Park Islah Çalışmaları (m2)	43.575	48.837	51.435	32.180	176.027
Yeni Yapılan ve Islah Edilen Yeşil Alan(m2) Toplam		204.465	205.100	181.100	212.480	803.145

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

Odunpazarı bölgesinde nüfusun ihtiyacına göre fitness, basketbol, futbol, voleybol gibi spor alanları yanısıra kayak pisti, mini golf sahası gibi farklı tercihler için spor alanları da bulunmaktadır. Engelli vatandaşlarımız için sadece onlara özel ayrı olarak park yapılması yerine sosyal hayattan kopmamaları adına, parklardaki spor ve çocuk oyun alanlarına engelli fitness aletleri ve engelli çocuk oyun grupları konulması tercih edilmektedir.

Odunpazarı bölgesinde Gündoğdu, Emek ve Vadişehir Mahallelerinde toplamda 4 adet hobi bahçesi yer almaktadır. Hobi Bahçelerinde bölgede yaşayan emekli vatandaşlar doğayla içiçe streslerini atmakta ve üretim gerçekleştirmektedirler.

Resim 6. Örnek Parklar

13.2. Atık Yönetimi

Odunpazarı Bölgesi'nde çöp toplama ve çevre temizliği hizmetlerinin en etkili ve verimli şekilde yerine getirilmesi hususu büyük önem kazanmaktadır. Odunpazarı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü faaliyetlerini bu önem doğrultusunda yürütmektedir. 329 personel ile çalışmakta olan Odunpazarı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü 24 saat kesintisiz çöp toplama ve temizlik hizmeti vermektedir. 43 adet merkez mahalle ve 42 adet kırsal mahalle genelindeki tüm cadde ve sokaklardan günlük olarak çöp alımı yapılmakta olup, bu sayede çöplerin birikmesi önlenerek, çevre ve görüntü kirliliğinin önüne geçilmekte aynı zamanda sağlık güvence altına alınmaktadır.

Resim 7. Odunpazarı Atık Merkezi

ODUNPAZARI BELEDİYESİ
ATIK GETİRME MERKEZİ

- 1- Kağıt- Karton Atıklar
- 2- Plastik Atıklar
- 3- Metal Atıklar
- 4- Cam Atıklar
- 5- Ahşap Atıklar
- 6- Pil ve Aküler
- 7- Atık İlaçlar
- 8- Atık Yağlar
- 9- Evsel Tehlikeli Atıklar
- 10 - Kurşunlu Piller
- 11- Floresan Lambalar
- 12- Ömrünü Tamamlamış Lastikler
- 13- Hacimli Atıklar (eski ev eşyaları)
- 14- Elektronik Atıklar
- 15- Tekstil Atıklar

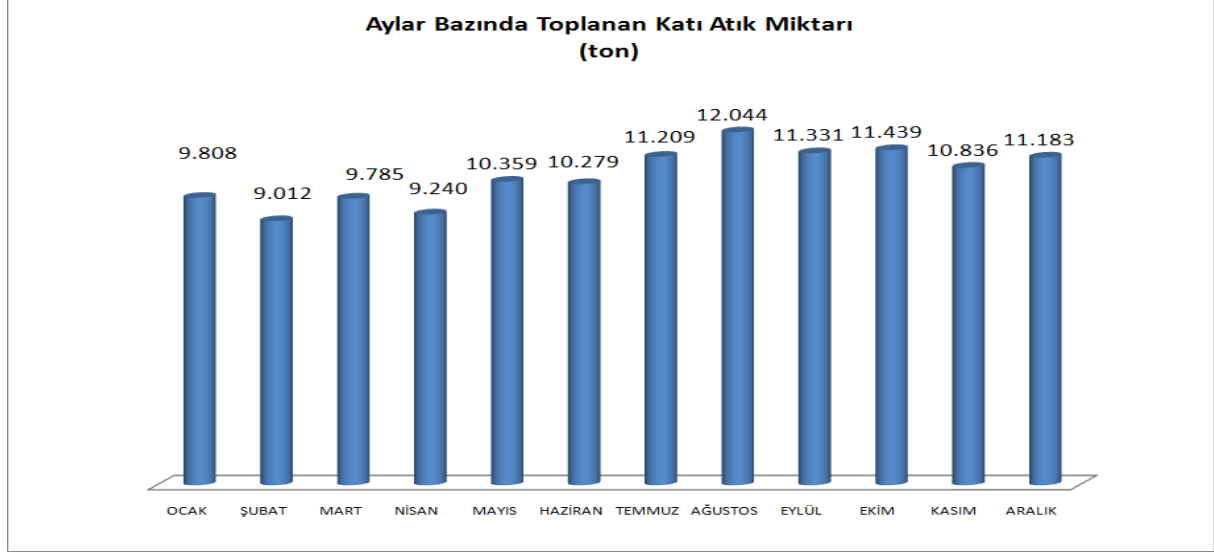
75. Yıl Mahallesi Selami Vardar Bulvarında 1.032 m² alana kurulan Atık Getirme Merkezimize, vatandaşlarımız 15 grup atığı (Kağıt- Karton Atıklar, Plastik Atıklar, Metal Atıklar, Cam Atıklar, Ahşap Atıklar, Pil ve Aküler, Atık İlaçlar, Atık Yağlar, Evsel Tehlikeli Atıklar, Kurşunlu Piller, Floresan Lambalar, Ömrünü Tamamlamış Lastikler, Hacimli Atıklar (eski ev eşyaları), Elektronik Atıklar, Tekstil Atıklar) kendi imkanlarıyla getirecek, alınan atıklar kayıt altına alınacaktır. Daha sonra geri dönüştürülmek üzere lisanslı tesislere ya da çevre lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir. Bu sayede daha önce büyük oranda evsel çöp ile birlikte Büyükşehir Belediyesi Katı Atık Düzeli Depolama alanına atılan veya boş arsalarla bırakılan bu atıkların çevreye zarar vermesi engellenecektir.

13.2.1. Evsel Atıklar

Odunpazarı Belediyesi 2019 yılı içerisinde kentimizde toplam 126.525 ton evsel atık toplamıştır.

Şekil 4. Evsel Atıklar Grafiği

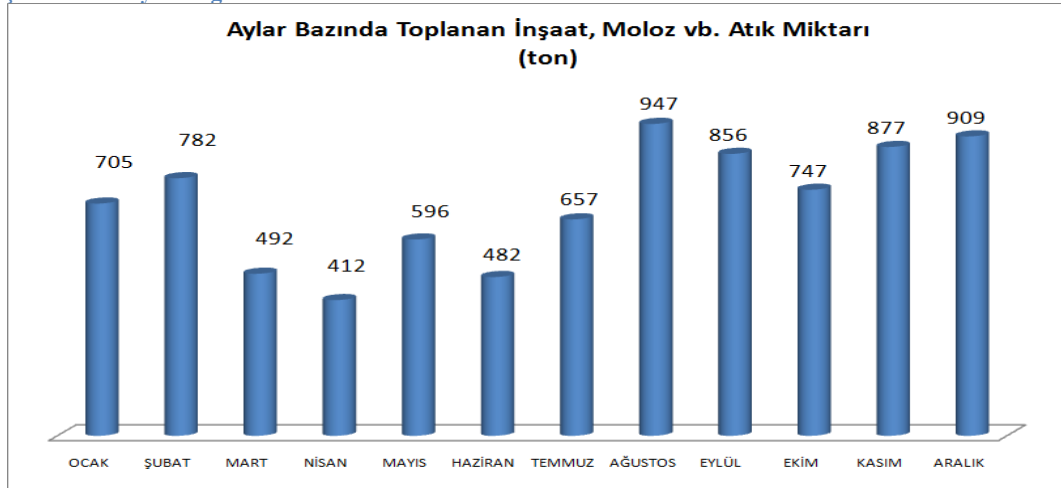
Kaynak:Odunpazarı Belediyesi

13.2.2. Hafriyat Atığı

İnşaat tadilatlarından çıkan moloz atıkları, hanelerden çıkarılan atık eşyalar (koltuk, halı vb.), işyerlerinden çıkan üretimden kaynaklı atıklar (tekstil, mobilya vb. atıkları) rutin çöp toplama programından farklı olarak Odunpazarı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü araçları ile toplanarak Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'ne ait Katı Atık Düzenli Depolama Alanı'na nakledilmektedir.

2019 yılı boyunca bölgemizden 8.462 ton atık toplanmıştır.

Şekil 5. Hafriyat Atığı

Kaynak:Odunpazarı Belediyesi

13.2.3. Geri Dönüşüm Atığı

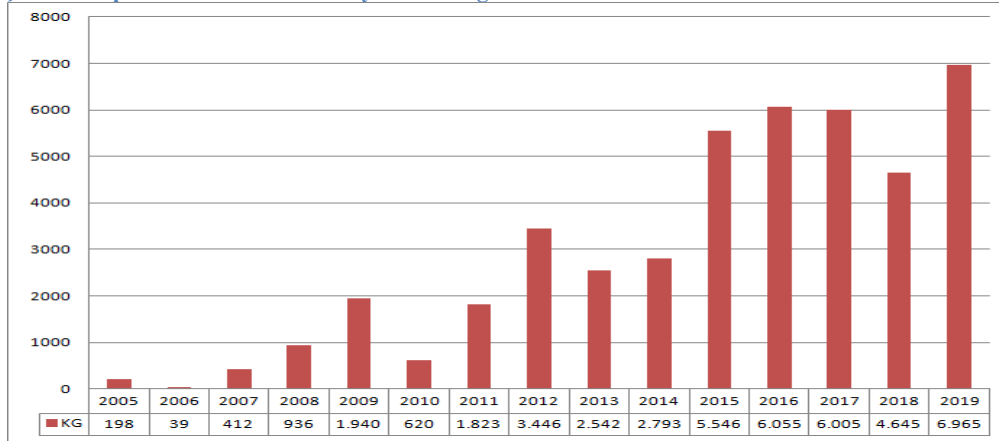
‘Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği’ gereği yürütülen Odunpazarı Geri Kazanım Sistemi mahallelerde, bölgemizdeki tüm okullarda, kamu kurumlarında ve marketlerde uygulanmaktadır.

2019 yılında konutlardan toplanan ambalaj atık miktarı 6.072 ton’ dur. 2007 yılından itibaren Odunpazarı Geri Kazanım Sistemi kapsamında 94.129 ton ambalaj atığı kaynağında ayrı toplanmıştır.

13.2.4. Toplanan Atık Pil ve Bataryalar

Atık pil ve batarya toplama çalışmaları TAP Derneği (Taşınabilir Pil Üreticileri Derneği) ile birlikte yürütülmeye devam etmektedir. Okullar, hastaneler, resmi kurumlar, muhtarlıklar ve Odunpazarı Belediyesi hizmet binalarında oluşturulan toplama noktalarına atık pil ve bataryalar bırakılabilmektedir. Odunpazarı Belediyesi ekipleri tarafından toplanan atık pil ve bataryalar TAP Derneğine teslim edilerek çevreye zarar vermeyecek şekilde bertarafı sağlanmaktadır. 2019 yılında 6.965 kg atık pil ve batarya toplanmıştır.

Şekil 6. Toplanan Atık Pil ve Bataryalar Grafiği

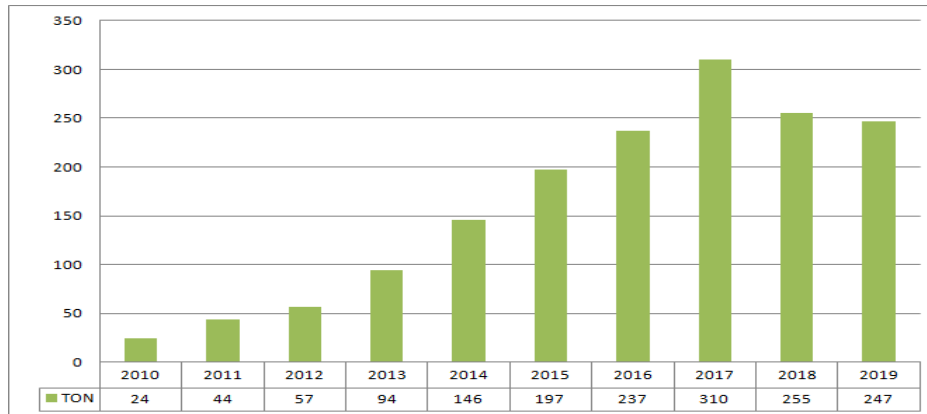

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

13.2.5. Toplanan Bitkisel Atık Yağlar

Odunpazarı Belediyesi tarafından 2010 yılında başlatılan Bitkisel Atık Yağ Toplama Projesi ile 2019 yılına kadar 1611 ton bitkisel atık yağ toplanmıştır.

Şekil 7. Toplanan Bitkisel Atık Yağlar Grafiği

Kaynak: Odunpazarı Belediyesi

13.2.6. Elektrikli ve Elektronik Atıklar

Odunpazarı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından 2016 yılında başlatılan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya (AEEE) toplama projesi doğrultusunda büyük boyuttaki elektrikli ve elektronik atıklar vatandaşların evlerinden alınarak geri dönüşüm firmalarına veya bertaraf edilmek amacıyla çevre lisanslı firmalara gönderilmektedir. 2019 yılında 2.326 kg AEEE, 159 kg aydınlatma gereçleri toplanmıştır.

13.2.7. Diğer Atık Yönetimi Faaliyetleri

Odunpazarı Belediyesi faaliyetleri esnasında ortaya çıkan atık motor yağları, kontamine ambalaj atıkları, ömrünü tamamlamış lastikler ve tıbbi atıklar Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından çevre lisanslı firmalara verilerek bertarafı veya geri kazanımı gerçekleştirilmektedir.¹⁵

Tablo 67. Atık Cinsleri ve Miktarları

ATIK CİNSİ	2019
Motor, şanzıman ve yağlama yağları	1.000 lt
Tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ambalajlar	776 kg
Ömrünü Tamamlamış Otomobil Lastikleri	5.655 kg
Tıbbi Atık	20.908 kg

Kaynak:Odunpazarı Belediyesi

¹⁵ Odunpazarı Belediye Başkanlığı/ Temizlik İşleri Müdürlüğü

14. Ulaşım

14.1. Kent İçi Ulaşım İçin Kullanılan Yetkili Araçlar

Odunpazarı İlçemizde kent içinde vatandaşlarımızın kullanmış olduğu araç çeşitleri 267 adet Taksi, 99 adet Minibüs, 36 adet Taksi Dolmuş ve 1329 Servis aracı şeklindedir.

Tablo 68. Kent İçinde Kullanılan Araçlar

Plaka Türü	Adet	Araç Niteliği
T Plaka	267	Taksi
D Plaka	36	Taksi Dolmuş
M Plaka	99	Minibüs
S Plaka	1329 *	Servis
H ve BLD Plaka	274*	Otobüs

*Odunpazarı ve Tepebaşı İlçelerinin Toplam Sayısıdır. Merkez ilçelere göre ayrılamamaktadır.

Kaynak : Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

14.2. Tramvay ve Taşınan Yolcu Sayısı

Tramvay taşımacılığının kentimizdeki 2018 ve 2019 yılı verilerine yer verilerek taşınan yolcu kapasitelerine ilişkin değerlendirmeler yapılmıştır. Özellikle ana duraklardaki Çarşı, Otogar-Belediye, Stadyum-OGÜ, Çankaya hatlarının yolculuk dağılımları irdelenmiştir. 2018 yılında 27.111.471 yolcu taşınması yapılmış ve 2019 yılında da 26.509.234 yolcu taşınması gerçekleşmiştir.

Tablo 69. Tramvayda Yolcu Taşıma Sayısı/2018

2018 Yılı	Çarşı	Otogar Belediye	Stadyum OGÜ	Emek 71 Evler	Çankaya	
Aylık Ortalama	388.865	1.035.309	548.004	224.712	62.556	
Genel Toplam	4.666.380	12.423.713	6.576.049	2.694.661	750.668	27.111.471
%	11.4	30.2	16.0	6.6	1.8	

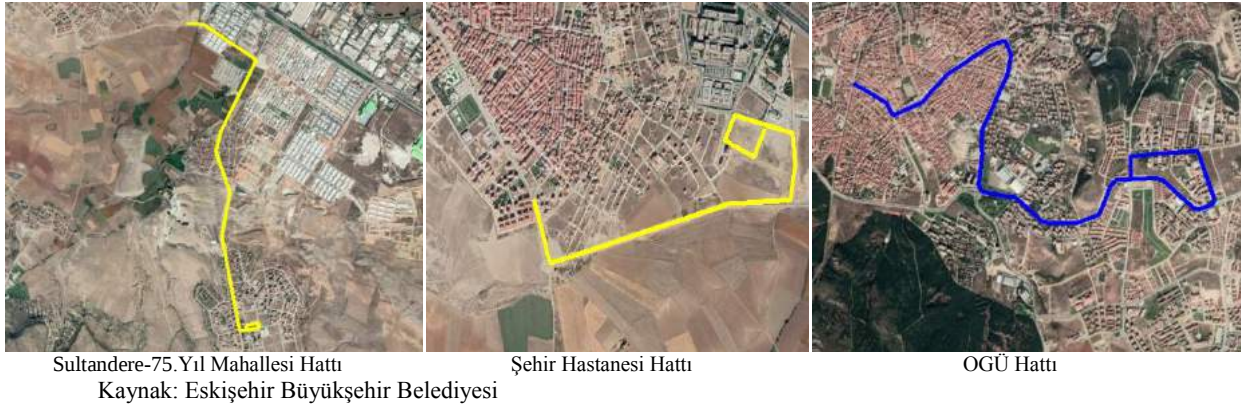
Kaynak: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

Tablo 70. Tramvayda Yolcu Taşıma Sayısı/2019

2019 Yılı	Çarşı	Otogar Belediye	Stadyum OGÜ	Şehir Hastanesi	Çankaya	
Aylık Ortalama	403.472	937.776	570.622	225.774	71.467	
Genel Toplam	4.841.666	11.253.309	6.847.466	2.709.287	857.506	26.509.234
%	11.7	27.3	16.6	6.6	2.1	

Kaynak: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

Resim 8. Odunpazarı İlçesinde Raylı Ulaşım Haritaları

14.3. Otoparklar ve Kapasiteleri

Odunpazarı ilçesinde Büyükşehir Belediye Başkanlığımıza ait 11 otopark mevcuttur. Bu otoparklar 102.633 m2 alana sahiptir ve 5.133 araç kapasite ile çalışarak kentimize hizmet vermektedir.

Tablo 71. Belediye Otoparkları

Sıra No	Adresi	Faaliyet Konusu	m2	Araç Kapasitesi
1.	Kurtuluş Mah.Şentürk Sk.No:20/A	Otopark	8500	425
2.	İstiklal Mah.Çınar Sokak No:1/B	Otopark	13350	667
3.	Kurtuluş Mah.Halk Çarşısı Sk.No:1	Otopark	2725	136
4.	İstiklal Mah.Reşadiye Sokak No:1/B	Otopark	8826	441
5.	İstiklal Mah.Çınarcık Sk.No:11	Otopark	15385	770
6.	Gündoğdu Mah.Mihallıçık Cd.162	Otopark	20000	1000
7.	Kurtuluş Mah.Y.Emre Cad.No:108/B	Otopark	10885	544
8.	Kanlıpınar Mah.S12000 Sk.No:2	Otopark	900	45
9.	75.Yıl Mah.3.Cad.(Küçük Org)No:30	Otopark	9781	490
10.	Kurtuluş Mah.Onursay Sokak No:5	Otopark	11181	560
11.	Vişnelik Mah.K.Şehitleri Cad.No:28/1	Otopark	1100	55
Toplam			102633 m2	5133

Kaynak: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

Özel şahıslara ait otopark işletmeleri ise 50 adettir. Bu otoparklar da 71.889 m2 alana sahiptir ve 3598 araç kapasite ile çalışarak kentimize hizmet vermektedir.

Tablo 72. Özel İşletme Otoparkları

Sıra No	Adresi	Faaliyet Konusu	M2	Araç Kapasitesi
1.	İstiklal Mah.Demirciler Sokak No:28/1	Otopark (A)	153	8
2.	İstiklal Mah.Başarılı Sokak No:17/C	Otopark (K)	733	36
3.	Deliklitaş Mah.İ.Cemalcılar Sk.No:2/C	Otopark (K)	842	42
4.	Arifiye Mah.Özger Sokak No:12/A	Otopark (K)	374	19
5.	Deliklitaş Mah.Kılıç Sk.No:6	Otopark (A)	400	20
6.	İstiklal Mah.Metinbey Sokak No:24	Otopark (K)	2000	100
7.	Arifiye Mah.Okullar Sokak No:1/B	Otopark (K)	1227	61
8.	İstiklal Mah.Metinbey Sokak No:20	Otopark (A)	241	12
9.	Arifiye Mah.İnhisar Sokak No:70/A-B	Otopark (K)	1570	79
10.	İstiklal Mah.Şirin Sokak No:7	Otopark (A)	633	32
11.	Deliklitaş Mah.Hamidiye Sokak No:19/A	Otopark (A)	450	23
12.	İstiklal Mah.Ertuğrulbey Sokak No:6/1	Otopark (K)	1800	90
13.	Deliklitaş Mah.Savtekin Cad.No:44	Otopark (A)	296	15
14.	İstiklal Mah.Çınar Sokak No:6	Otopark (A)	180	9
15.	Arifiye Mah.Bilir Sokak No:17/D	Otopark (K)	604	30
16.	Arifiye Mah.Belediye Sokak No:2/A	Otopark (K)	3858	192
17.	İstiklal Mah.Adalar Sokak No:10/A	Otopark (K)	440	22
18.	Arifiye Mah.Ptt.Çıkmaşı Sokak No:3/A	Otopark (K)	1000	50
19.	Gündoğdu Mah.Man Sokak No:46	Otopark (A)	600	30
20.	Kırmızı Toprak Mah.Yıldız Sokak No:12	Otopark (K)	1969	99
21.	Vişnelik Mah.Manolya Sokak No:16/1	Otopark (K)	850	42
22.	Akarbaşı Mah.Harmanyolu	Otopark (K)	680	34

Sıra No	Adresi	Faaliyet Konusu	M2	Araç Kapasitesi
26.	İstiklal Mah.Demirciler Sokak No:35	Otopark (A)	191	9
27.	İstiklal Mah.Demirciler Sokak No:49	Otopark (A)	230	11
28.	İstiklal Mah.Ulubat Sokak No:7/A	Otopark (A)	585	29
29.	İstiklal Mah.Santral Sokak No:25	Otopark (A)	248	12
30.	Vişnelik Mah.Erkan Sokak No:54/A	Otopark (K)	2562	128
31.	Deliklitaş Mah.Hazer Sokak No:6	Otopark (A)	850	42
32.	Arifiye Mah.Hüseyin Cahit Sokak No:19	Otopark (A)	283	12
33.	İstiklal Mah.Demirciler Sokak No:35.D	Otopark (A)	191	10
34.	Kurtuluş Mah.Alkış Sokak No:10	Otopark (A)	406	20
35.	Arifiye Mah.Bilir Sokak No:32/D	Otopark (A)	450	23
36.	İstiklal Mah.Demirciler Sokak No:9/A	Otopark (K)	850	43
37.	İstiklal Mah.Konuk Sokak No:30/1 D	Otopark (A)	128	6
38.	Akarbaşı Mah.Akıcılar Sokak No:9	Otopark (A)	588	30
39.	Arifiye Mah.Yenigün Sokak No:33	Otopark (A)	618	31
40.	Vişnelik Mah.Kayıhan Sokak No:11	Otopark (A)	1801	90
41.	Deliklitaş Mah.Aybey Sokak No:6/A	Otopark (K)	663	33
42.	Deliklitaş Mah.Aybey Sokak No:14	Otopark (K)	400	20
43.	Deliklitaş Mah.Deliklitaş Cad.No:80	Otopark (A)	1208	60
44.	Deliklitaş Mah.Deniz Sokak No:10	Otopark (A)	933	47
45.	İstiklal Mah.Adalar Sokak No:26	Otopark (A)	233	21
46.	Arifiye Mah.Yenigün Sokak No:28	Otopark (A)	266	13
47.	Kurtuluş Mah.Gamgam	Otopark(A)	520	26

	Sokak No:6/A			
23.	Yenidoğan Mah.Havacılar Sokak No:22	Otopark (A)	433	22
24.	Organize San.Orhan Erden Bulv.No:16	Otopark (A)	34000	1700
25.	İstiklal Mah.Demirciler Sokak No:46	Otopark (A)	205	10

	Sok.No:4			
48.	İstiklal Mah.Demirciler Sokak No:23	Otopark(A)	115	6
49.	İstiklal Mah.Erenyol Sk. No:3	Otopark (A)	138	7
50.	Kurtuluş Mah.Pazaryeri Sok.No:28	Otopark(A)	1894	92
Toplam			71889	3598

Kaynak: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

14.4. Yolcu Sayısı

Otobüs Taşımacılığı: Otobüs hatlarının bir çoğunun hem Odunpazarı hem de Tepebaşı İlçesi sınırlarına giren güzergahları olması nedeniyle ilçe bazlı yolculuk verisi otobüs taşımacılığı için elde edilememiştir. Toplam yolcu sayıları aşağıdaki gibidir.

Yolcu Sayıları (Belediye ve Özel Halk Otobüsü toplam)

- 2016 yılında 27.509.250 yolcu
- 2017 yılında 28.204.736 yolcu
- 2018 yılında 29.785.343 yolcu
- 2019 yılında 29.486.944 yolcu taşınmıştır.¹⁶

¹⁶ Büyükşehir Belediye Başkanlığı- Odunpazarı Ulaşım Envanteri

Resim 9. Odunpazarı İlçesi Bisiklet Yolları

Kaynak: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

14.5. Bisiklet Kullanımı ve Bisiklet Kullanım Verileri

- 2020 yılında Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 25 km'lik bisiklet yolu yapılması için çalışmalar devam etmektedir.
- İlçe bazlı bisiklet ulaşımına ilişkin mevcut veri bulunmamaktadır. Ancak Eskişehir Ulaşım Ana Planı için 2015 yılında yapılan sayımlara göre günlük 1.200.000 yolculuğun 14.000 kadarı bisiklet ile yapılmaktadır.¹⁷

¹⁷ Büyükşehir Belediye Başkanlığı- Odunpazarı Ulaşım Envanteri

GÖRÜŞME YAPILAN KURUM VE KURULUŞLAR

1. Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
2. Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanlığı
3. Türkiye İstatistik Kurumu/Bursa Bölge Müdürlüğü
4. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
5. Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü
6. Odunpazarı İlçe Emniyet Müdürlüğü
7. Eskişehir Sanayi Odası
8. Eskişehir Ticaret Odası
9. Gelir İdaresi Başkanlığı
10. Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş
11. Eskişehir Doğal Gaz Dağıtım A.Ş
12. Eskişehir Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
13. Eskişehir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
14. Eskişehirspor Kulüp Başkanlığı
15. Eskişehir Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü
16. Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü
17. Odunpazarı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
18. Eskişehir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
19. Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı
20. Eski Genel Müdürlüğü
21. Odunpazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Katkılarınızdan dolayı Teşekkür Ederiz...